esquerra eixample

BUTLLETÍ DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNES I VEÏNS DE L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLE

Setembre 2026 - Núm. 116

Índex

EDITORIAL
Torna la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample 3

DONES
Lluitant per la igualtat de drets de les dones des del nostre barri. Del local al global 4
1976- 2026. El moviment feminista després de 50 anys, viu i divers 5
Les dones i la democràcia (1975-1982) 9
Projecte "Totes Som Punt Lila" 9
XXIII seminari CAPS a Barcelona Feminètica farmacològica 10
Els Mossos activen un correu i un web per rebre alertes ciutadanes sobre tràfic de persones 10
Carta dirigida al Sant Pare 11

URBANISME
Novetats urbanístiques significatives en aquest calurós estiu 13

PARTICIPACIÓ
Sensibilitat per la llengua catalana 15

EL PASSAT
Club Esportiu Laietà 17

SALUT
L'eix verd de Consell de Cent: una necessitat de salut pública, no un error urbanístic 21

DRETS HUMANS
Servei militar obligatori, despesa militar i objecció de consciència 23

EL BARRI
La festa del barri 24
Paraules per a un barri que canvia 25

PUBLIRREPORTATGE
El porc, la seva carn i els avantatges de consumir-ne 27

ASSOCIACIÓ
Des del record 28
Comiat de Rosa Alabart 29

CULTURA
Els propers mandataris 31
Records 31
Francisco Candel 33
Club de lectura Xerrada amb l'autora del llibre Les set caixes 34

GASTRONOMIA
Recepta d'espàrrecs blancs 34

Qui som

Eixample: Butlletí gratuït de l'Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample. Coordinació i Direcció: Consell de Redacció.

Maquetació: Carme Asensio • **Col·laboracions:** Diferents grups de treball de l'AVVEE (Festes, Ateneu, Dones, Gent Gran, Urbanisme, Salut i Cures, Diversitat funcional, Cultura i Participació, Vocalia Patrimoni...), Sylviane Dahan, Josep M. Torres i Rodríguez, Xavier Riu, Jaume Gómez, Alfons Santamaria, Pere Ortega, Jordi Oliver i Solà, Trini Capdevila, Xesca Miró i Caudet, Emi Sánchez, Lluïsa Bertran i Marquès, Anna Alfonso, Xavier Salvat, Jordi Salvat, Àngela Garcia, Mercat del Ninot i Centre de normalització Lingüística • **Fotos:** Xavier Riu i Alfons Sort • **Disseny de la portada:** Paula Montalban • **Publicitat:** Xesca Miró. Els anunciants es poden posar en contacte a través de l'e-mail: **revistaavvee@yahoo.es** o al telèfon **93 453 28 79**. S'han de fer arribar els anuncis tal i com es vol que surtin publicats • L'Associació no es fa responsable de les opinions dels col·laboradors del Butlletí • **Impressió:** MEDIAactive, S.L. Dipòsit legal: B-33086-96 • **Edita:** Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample (AVVEE). Calàbria 262. Telèfon: 93 453 28 79.

e-mail: **avvee2013@gmail.com** • web de l'associació: **avvee.cat**

Escriu-nos!

La secció **Bustia** està oberta a tots els lectors i lectores del Butlletí. Podeu escriure'ns a:
Butlletí de l'Associació. Bústia • Calàbria, 262 - 08029 Barcelona
O bé per correu electrònic a: revistaavvee@yahoo.es

Amb el suport de: Districte de l'Eixample

Editorial

Torna la Festa Major de l'Esquerra de l'Eixample

En teníem moltes ganes i, sobretot, la necessitàvem. Vivim temps difícils. Les guerres, la crisi climàtica, les dificultats per accedir a un habitatge digne, les desigualtats i les incerteses formen part del nostre dia a dia. Davant de tot això, hi ha una resposta que continua sent imprescindible: trobar-nos, compartir els carrers i reforçar els vincles que ens uneixen com a veïnes i veïns.

Quan ens retrobem a les places i a les festes, recordem que tenim molt més en comú que no pas allò que ens separa i que estimem un barri que volem viu, acollidor i millor.

Aquest any també hem celebrat l'Assemblea General de l'Associació de Veïnes i Veïns de l'Esquerra de l'Eixample. Ha estat el moment de fer balanç del camí recorregut i de definir els reptes que tenim al davant. Som prop d'un miler de sòcies i socis –amb majoria de dones– que, des de fa més de cinquanta anys, dediquem temps i esforç, de manera voluntària, a construir un barri millor.

Fem sentir la veu del veïnat davant dels reptes que afecten la nostra qualitat de vida. La crisi de l'habitatge expulsa als joves del barri i de la ciutat. Les obres transformen els carrers mentre sovint perdem arbres i espais de convivència. Seguim reclamant els equipaments que falten: no hi ha un centre de dia per a la gent gran i cada vegada hi ha menys places residencials. Des de l'Associació intentem combatre la soledat no desitjada amb activitats i espais de trobada, però sabem que no n'hi ha prou.

A l'Esquerra de l'Eixample hi vivim prop de 100.000 persones, una població comparable a la de la ciutat de Girona. Si comparem els equipaments públics, els espais verds o els serveis per a la gent gran i el jovent, les diferències són difícils de justificar.

També continuem reclamant que avancin projectes llargament esperats. Espais com la Model, la Unió Cooperatista Barcelonesa, l'avinguda Roma, part de l'Escola Industrial o l'antiga Gustau Gili no poden continuar encallats o infrautilitzats mentre el barri necessita espais públics, equipaments i habitatge.

Per tot això, les associacions veïnals continuem sent més necessàries que mai. Som una eina per defensar els interessos col·lectius, exigir responsabilitats a les administracions i, alhora, teixir comunitat entre les persones que compartim el barri.

En aquests cinquanta anys hem aconseguit moltes coses, però encara ens queda molta feina per fer. Gràcies a totes les persones que formeu part de l'Associació, que hi col·laboreu o que doneu suport als moviments veïnals.

Per poder fer tot això, a l'Assemblea ens vam repartir les funcions. Som els mateixos treballant amb diferent feines, i et convidem a que donis un cop de mà des de qualsevol vocalia.

Aquest any també ha nascut la Coordinadora d'Entitats de l'Esquerra de l'Eixample, que agrupa nombroses entitats del barri, moltes d'elles més joves que la nostra associació. És un pas important per treballar plegades, una col·laboració que ja vam començar durant la pandèmia i continua amb l'organització conjunta de la Festa Major.

Serà una gran Festa. Hem convocat un concurs de Cartells, amb un premi econòmic per al cartell guanyador i un premi en llibres per a la categoria infantil. S'hi han presentat nou propostes de gran qualitat, votades per totes les entitats organitzadores de la Festa Major. El cartell que il·lustra la portada d'aquesta revista és obra de la Paula, membre de la Colla Castellera de l'Eixample, els Esquerdats. La decisió va ser molt ajustada, amb propostes excel·lents, entre les quals també hi havia la d'una companya de l'Associació.

Després de l'estiu començarà un nou curs ple d'activitats: les classes de l'Ateneu. El Club de Lectura. El Tai-Txi. Els berenars comunitaris. Estudis, protestes i processos participatius sobre habitatge, espai públic, patrimoni, salut o feminisme. I, sobretot, continuarem obrint cada dia la porta de l'Associació a totes les persones que entren preguntant: «Qui sou?», «Què feu?», «Com em podeu ajudar?» o «Com puc col·laborar?».

Però ara és el moment de festes. Durant la Festa Major omplirem els carrers i les places de música, cultura, tradicions i convivència. Ens retrobarem a les havaneres, al sopar popular, al Concert de Dones, a la bicicletada familiar, al correfoc dels Malànimes, al Mercat del Ninot, a les pistes del parc Joan Miró, a l'Eix Verd de Consell de Cent, als jardins de Montserrat, a Enric Granados i a molts altres espais del barri.

Perquè la millor manera de defensar un barri és viure'l.

VISCA L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLE,
LES SEVES VEÏNES I VEÏNS!
I VISCA LA FESTA MAJOR!

Lluitant per la igualtat de drets de les dones des del nostre barri. Del local al global

Durant anys, hem assistit a tot un seguit d'avenços feministes en matèria d'igualtat. La presència de les dones ha esdevingut cada cop més notable en totes les esferes de la vida econòmica, cultural, social i científica, així com en l'àmbit de la representació política. És indiscutible que Espanya ha fet, en aquest sentit, un gran pas endavant, lligat a la democratització del conjunt de la societat. La mobilització i la influència feministes han arrelat en una nova generació de noies. Tot un seguit de disposicions legislatives (lleis contra les violències masclistes, dret a l'avortament, regles de paritat...), la conquesta d'espais propis d'expressió i l'existència d'un ampli teixit associatiu semblaven certificar, doncs, l'adveniment d'un nou temps. La via era expedita cap a un horitzó d'igualtat plena i efectiva entre dones i homes.

Tanmateix, les resistències a aquests progressos mai no han deixat de manifestar-se. Avui, esdevenen una amenaça directa que fa aparèixer la fragilitat de tot allò que hem aconseguit a còpia d'anys de lluita i vindicació feminista. Les desigualtats socials, agreujades per les crisis i les polítiques neoliberals, han soscavat l'impacte de les conquestes formals. La pobresa s'acarnissa sobre les dones i genera majors relacions de dependència i situacions de vulnerabilitat. Sobre aquestes desigualtats estructurals, el capitalisme contemporani ha desenvolupat una indústria gegantina d'explotació dels cossos de les dones, que ha assolit unes proporcions globals. La prostitució desplaça milers de dones pobres des de la perifèria a les metròpolis. La pornografia, erotitzant la violència vers les dones, produeix beneficis milionaris a les plataformes que la difonen mundialment. Els ventres de lloguer transformen dones necessitades d'ingressos en mers instruments reproductius al servei de persones riques. Sovint, la mercantilització dels cossos de dones i infants segueix les mateixes rutes del crim organitzat.

La democràcia ha permès d'afirmar els nostres drets. Però no ha subvertit les relacions socials, ni ha fet desaparèixer el patriarcat; és a dir, la cultura, els estereotips, els costums i els prejudicis que perpetuen la preeminència dels homes sobre les dones. Més encara: d'uns anys ençà, constatem una potent reacció masclista, carregada de ressentiment i amb clares finalitats regressives. El món està trasbalsat. Entrem en una nova època, plena d'incerteses. El paper i la fesomia de la dona tornen a estar en qüestió. En aquest context s'inscriuen nombrosos fenòmens que es manifesten com a corrents culturals –com ara els *incels*-, però també clares temptatives de fer marxa enrere i desfer allò que semblava consolidat. La idea d'atorgar un estatut jurídic al fetus –plantejada a la Comunitat de Madrid– és

allò que s'anomena una *finestra d'Overton*: una cosa que semblava impossible és verbalitzada... i comença la seva normalització, abans de ser socialment acceptada; en aquest cas, fins a qüestionar el dret a l'avortament. Aquí podem reconèixer la mà de l'extrema dreta –als postulats de la qual, cada cop més, es van doblegant altres forces conservadores tradicionals; aquí i a tot Europa.

Dissortadament, no només per aquesta banda patim atacs. També han estat fortament promoguts corrents de pensament que pretenen desdibuixar el concepte de *dona* basat en la realitat inamovible del sexe i, per tant, amenacen les lleis que protegeixen les dones i la seguretat dels seus espais segregats. Aquestes tendències han causat un prejudici enorme al moviment feminista, i han sembrat confusió i divisió. Dates com el 8 de març o el 25 de novembre ho fan palès. Com més urgent és plantar cara a una ofensiva reaccionària, més difícil s'ha tornat actuar de manera unitària..., fins i tot al voltant de fites compartides!

Davant d'aquest panorama, hem d'apostar més que mai pel treball col·lectiu, posant en valor les fortaleses de què disposem i defensant les conquestes materials que ens apleguen i enforteixen la nostra consciència. A Barcelona, tenim un teixit associatiu important. Associacions veïnals com la nostra disposen de locals, llocs de trobada, de reflexió i d'acció social. La nostra tenacitat reivindicativa i el diàleg amb les administracions han anat aconseguint, al llarg dels anys, importants dispositius –com ara els PIAD– o la formació de la GUB i els Mossos d'Esquadra en matèria de violència de gènere. Remarquem aquests avenços! I preparem-nos per abordar plegades els nous desafiaments. Un projecte com el dels Punts Lila ha de permetre teixir una xarxa de complicitats amb els comerços i serveis

del barri que no només protegeixi les dones de violències masclistes, sinó que elevi la consciència i la solidaritat del veïnat.

Mai no ens cansarem d'insistir en la necessitat d'organitzar-nos. La nostra Vocalia de Dones segueix treballant i és oberta a totes vosaltres. La feina pot semblar ingent, perquè els fronts oberts són nombrosos. Un dels últims actes organitzats per la Vocalia ha estat un debat sobre les xarxes socials, els algoritmes –i les corporacions tecnològiques que hi ha al darrere-, des del punt de vista de l'amenaça que la manca de regulacions suposa per als menors, però també per a les dones. Les qüestions que demanen discussió i intervenció des de la societat civil organitzada no tenen espera. Hem de promoure una coeducació real a les escoles, promoure el respecte entre noies i nois –i deixar de donar credibilitat a deliris acientífics que pertorben el normal desenvolupament dels menors. Hem de lluitar contra els intents de fer invisibles les dones i envair els nostres espais. Enmig d'una societat en què prolifera l'hedonisme i l'individualisme, hem de fer valer la superioritat de la fraternitat humana, lluitar contra l'edadisme i la solitud no desitjada que pateixen moltes veïnes. Com podríem avançar si menystinguéssim l'experiència i el potencial creatiu que atresoren tantes persones grans? No hi ha futur sense memòria.

Necessitem promoure i transformar les polítiques públiques en un sentit favorable als nostres interessos. Per això hem d'exercir els nostres drets i ser presents en tots els òrgans de participació ciutadana que són al nostre abast. I actuar de manera concertada. Des d'aquest punt de vista, la Vocalia de Dones pretén ser un lloc acollidor on podem trobar-nos, escoltar-nos, ajudar-nos mútuament, preparar projectes i dur-los al barri. La força de la mobilització social ens ha permès d'assolir el que tenim. No ho defensarem pas –ni anirem més lluny– d'una altra manera. Us hi esperem! Juntes serem més fortes.

Sylviane Dahan

1976- 2026

El moviment feminista després de 50 anys, viu i divers

Ens hem trobat amb dones, que en algun moment ens hem sentides perdudes, tristes, enfadades o enrabiades, amb aquest mon violent per recordar 50 anys històriques.

Aquest any vam trobar-nos dividides i diverses en un mon que està canviant perillosament... Sabem que sempre els drets adquirits per les dones poden ser esvorellats i hem de ser vigilants. Hem entrat en una nova etapa molt perillosa i el llop ens vol febles.

Vam anar a **2 convocatòries**, una a la Universitat i una altra al Recinte Fabra i Puig, on vam participar a un taller organitzat per la Favb.

1. JORNADES FABRA I COATS

Taller - Els barris de les veïnes i el feminisme de barri, on vam parlar de les lluites veïnals pels drets de les dones, les nostres necessitats en un context actual social i polític complexa i perillós.

Preguntes fetes per la FAVB a Sylviane Dahan en la ocasió de les jornades organitzades a Recinte Fabra i Puig

–En la nostra Vocalia, les **dones** ens considerem totes iguals. Jo he fet tot allò que he pogut gràcies a la confiança de les companyes. Vaig ser membre de l'AVVEE i de la FAVB, sense mai sentir-me com una referent. Això sí, però: em responsabilitzo del que dic i faig dins del meu grup.

–Petita introducció de quant de temps porta dins la seva AV lluitant pels drets de les dones.

–Sempre he lluitat pels drets de les **dones**. La meva presa de consciència feminista va començar a la època del

"Maig francès", l'any 1968. Aquí, a Barcelona, vaig entrar en l'AVVEE l'any 2000. Al principi, per aprendre el català. Ràpidament, però, em vaig incorporar a la Vocalia de Dones i la vaig representar en els diferents Fòrums Socials internacionals on vam ser convidades a parlar (París, Londres, Marsella, Atenes...). Entre altres coses, vàrem parlar de la Llei Integral contra les violències masclistes, que el govern espanyol va aprovar l'any 2004.

–Quines són les lluites que porteu ara les dones a la teva AV, les necessitats de les veïnes?

–Actualment, els nostres esforços van en dos sentits. D'una banda, per tal de reorganitzar-nos, mirant de renovar

forces enmig d'un gran nombre d'entitats que han florit en l'últim període, sobretot a partir del 15M. I, d'una altra banda, es tracta de preservar i desenvolupar drets democràtics durament conquerits i avui amenaçats – aquí i arreu del món – per l'ascens dels moviments d'extrema dreta. Parlem del dret al propi cos, de polítiques públiques contra les violències, a favor de la igualtat...

–Quins objectius teniu com a dones veïnals?

–En primer lloc, mantenir actiu el nostre nucli, fer respectar els nostres espais i i seguir promovent els nostres drets com a **dones**, tant a l'espai públic, en l'àmbit dels equipaments –específics, com el PIAD, o de barri– i també a través de la interlocució amb l'Ajuntament. Tenim clar que no som un "col·lectiu": som més de la meitat de la població. Pel que fa a l'AVVEE, les sòcies representem més del 80% dels seus membres.

–Com definiries el context actual social i polític ara amb relació a aquesta feina?

–Ens endinsem en un període perillós amb amenaces globals contra la Pau i la Justícia. Hem de defensar - i millorar - el model democràtic que ens ha permès d'avançar en drets socials i polítics. El moviment veïnal, com els sindicats, els partits i la societat civil democràtica... garanteixen la participació de la ciutadania i les llibertats civils. Les dones serien les primeres a patir d'un afebliment democràtic.

–Quines dificultats afronteu?

–El període polític és molt complicat. La generació que ha cobert una llarga etapa de reivindicacions i millores ha envellit. Ara es plantegen nous reptes en un context social més desagregat, precari i difícil. Costa mantenir les estructures organitzatives estables, amb continuïtat i memòria. Els relleus militants no són gens fàcils. I les subvencions – necessàries, que ajuden a tirar endavant projectes, però no poden substituir la dedicació voluntària - no són la resposta a tot.

–Quins són els problemes de les dones dintre de la mateixa AVVEE?

–Com a dones, les mateixes que pateix el conjunt de les nostres veïnes, sobretot els seus segments més envellits. En el si de l'AVVEE, en tant que activistes veïnals, les contingències i responsabilitats familiars fan difícil el treball. Ni tan sols resulta senzill reunir-nos totes plegades de manera presencial. Pel que fa a les relacions de la Vocalia amb altres entitats, cal dir que no sempre estan exemptes d'un cert *edatisme* i de sectarisme.

–Com encareu aquestes dificultats, quines estratègies feu servir?

–Comuniquem per WhatsApp. Al barri, hem proposat i engegat el projecte *"Totes Som Punt Lila"* per tal d'enxarxar comerços, entitats, equipaments... en la prevenció i l'aixopluc de les nostres veïnes enfront de les violències.

–Esteu enxarxades amb altres entitats feministes, amb altres dones veïnals?

–Sí, per descomptat. Com et deia, al barri. Però també a nivell de ciutat i de Catalunya. I també mantenim relacions amb federacions veïnals i feministes d'Espanya i d'arreu.

–Quina valoració fas sobre el que esteu aconseguint tant d'equipaments i serveis per les dones i la comunitat, com la conscienciació i mobilització de les dones?

–Estem molt contentes. Hem anat aconseguint equipaments de bona qualitat al nostre barri. Centres Cívics, biblioteques, casals de persones grans, el PIAD... Finalment, habitatges tutelats –llargament esperats, com els del carrer Viladomat–, escoles bressol, més espais verds... Tot plegat ha estat fruit de reivindicació i d'interlocució amb l'administració municipal a través del diferents espais de participació, a començar pel Consell de Dones.

–Creus que s'ha aconseguit canviar les dinàmiques patriarcals dintre de l'AVVEE? Si no és així, creus que passarà?

–Sens dubte hem avançat força... Però el camí fins a una igualtat efectiva entre homes i dones, que es la raó de ser del Feminisme, està encara sembrat d'obstacles. Avui, no només ens toca defensar les nostres fràgils conquestes, sinó que fins i tot hem de defensar la llibertat de pensar i debatre davant noves ideologies regressives que ens volen imposar. Per això esdevé vital, com deia abans, preservar els nostres espais de trobada i socialització.

2. A LA UNIVERSITAT: DIFERENTS TAULES AMB DEBATS INTERESSANTS I UNA EXPOSICIÓ

El Paranimf de la Universitat de Barcelona ha acollit la commemoració dels 50 anys de les Jornades Catalanes de la Dona, amb una trobada organitzada per la Comissió Moviment Dones Feministes i el Partit Feministas al Congreso (PFAC) on hi vam anar.

Ara fa 50 anys, el maig de 1976, només sis mesos després de la mort de Franco i encara sota una forta repressió, més de 4000 dones es van reunir al Paranimf de la Universitat de Barcelona per celebrar les primeres Jornades Catalanes de la Dona. Amb una mitjana de 500 assistents a cada sessió, desbordant l'aforament, assegudes al terra per passadissos i laterals, com veiem a les imatges del moment. Recuperant i actualitzant idees i paraules feministes, les jornades van denunciar les infames injustícies del franquisme contra les dones i van proclamar, ben alt i ben clar, que no estaven disposades a ocupar mai més un segon pla, ni a la lluita política ni a la societat que s'havia de construir.

Les jornades van tenir un èxit inaudit. Hi van anar dones de molts entorns diversos. Dones que formaven part d'or-

ganitzacions polítiques i sindicats clandestins, associacions de veïns (encara no es deien també de veïnes), associacions culturals i cíviques. Val la pena rellegir els debats i les idees d'aquelles jornades, tant les que generaven consensos transversals, com les que van impedir, al capdavall, crear un moviment feminista unitari al voltant d'experiències, interessos i clams compartits. Dificultats a les que s'afegien les tensions primerenques amb els partits polítics, que s'atorgaven la representació d'aquelles demandes, tot i que a l'hora de la veritat, llavors, com ara, quedaven sempre relegades -no era mai el moment oportú-, o bé eren la primera moneda de canvi a sacrificar.

Tot revisant els textos de les ponències i les resolucions, és desolador comprovar que encara son plenament vigents moltes qüestions, tot i el canvi profund del marc legal i el context social d'aquests 50 anys. Entre d'altres, la persistència de la bretxa salarial, la feminització de la precarietat al llarg de la vida, o bé la violència masclista en totes les seves formes. Aquestes dècades també ens ha mostrat, per exemple, que l'accés massiu a més educació que els homes no es tradueix en més consciència política feminista ni en més poder real. Hem pogut constatar, a més, com el patriarcat reacciona als avenços en igualtat entre dones i homes i es reinventa amb noves i poderoses màscares, en aliança amb

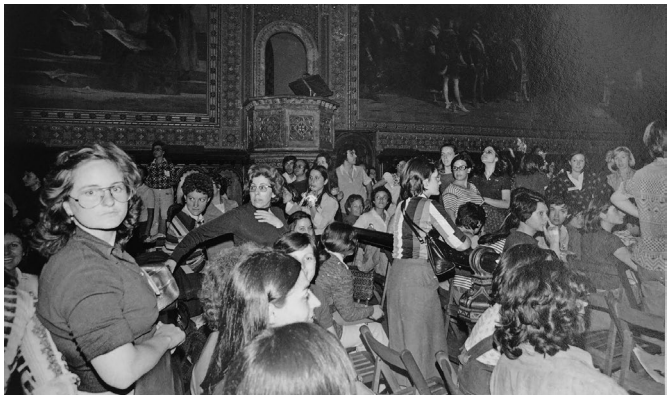
Galeria del Paranimf durant les Jornades Catalanes de la Dona (27-30 de maig de 1976) on es van instal.lar taules amb llibres i revistes editats per vocalies de les dones de les associacions veïnals.

Manifestació del 2 de maig de 1976 davant la Maternitat de Barcelona que reclamaven anticonceptius lliures i gratuïts i denunciaven la marginació social de les dones solteres..

l'individualisme i la mercantilització de la vida del capitalisme neoliberal, que ens afecten de ple.

Qui ens havia de dir aleshores que també viuríem el primer retrocés en drets després de tants anys de democràcia amb importants, per bé que fràgils, polítiques d'igual-

Al centre de la fotografia hi apareix Victòria Sau (Barcelona, 1930-2013), psicòloga, escripora i professora de Psicologia a la Universitat de Barcelona, i una de les principals pensadores del feminisme contemporani a l'Estat Espanyol. Va publicar obres clau com Manifest per a l'alliberament de la dona *(1974) i* Diccionari ideològic feminista *(1961)*

tat. No ens podíem imaginar que ens sotmetrien noves lleis que esborren les dones com a realitat material i com a subjectes polítics de la nostra pròpia lluita. O que seriem objecte de censura, difamació i persecució, tant per part de la resistència patriarcal de la dreta com d'aquells que teòricament havien assumit les nostres reivindicacions per transformar la societat. Que hauríem de fer front a una infiltració dins del moviment que intenta capgirar i re-significar l'agenda feminista construïda i consolidada al llarg de tres segles per reduir-nos a identitats, mentre presenta l'explotació sexual i reproductiva com apoderament i altruisme i reforça els privilegis dels homes i dels rics.

Vocalia de dones de l'AVVEE

dansa i música
Elisenda Tarragó

www.elisendatarrago.com - elisendatarrago@telefonica.net

Avd. de Roma 159 1r pis
Tel. 934 546 676
Muntaner, 83 B
Tel. 934 541 451
08011 Barcelona

Escola de dansa i música Elisenda Elisenda Tarragó

DANSA: Clàssic; claqué; funky hip hop; contemporani; modern jazz; oriental; ball social; salsa.
Seguim el programa i els exàmens de la *Royal Academy of Dance*en ballet i de la Imperial Society of Teachers of Dancing en claqué i modern jazz

PILATES

MÚSICA: LLenguatge musical i solfeig; acústica; harmonia i formes musicals.
Classes individuals de piano, guitarra i cant.
Seguim el programa i els exàmens de l'*Associated Board of the Royal Schools of Music*

SERVASSIS

Girona, 100 08009 Barcelona Tel. 935 197 000

T'AJUDEM A LA LLAR

ASSISTÈNCIA A PERSONES DEPENDENTS
Acompanyament personal a la llar i centres hospitalaris
Ajuda en la higiene personal
SERVEI DOMÈSTIC
Preparació i administració de menjars
Manteniment i neteja periòdica o puntual de la llar
cuina, banys i vidrieres
Selecció de personal fix o interí

Les dones i la democràcia (1975-1982)

Taula amb dones que formen part de la història viva de la lluita pels drets i les llibertats al nostre país.

Escoltar l'Anna Mercadé, la Magda Oranich ha estat un recordatori de tot el que es va aconseguir gràcies a dones que van decidir fer un pas endavant i no conformar-se.

Mentre les escoltava, era impossible no pensar també en tantes dones que, des dels barris i els moviments veïnals, van contribuir a transformar la nostra ciutat.

I també en les joves d'avui, que continuen obrint nous camins i demostrant que la igualtat és una tasca de cada generació.

Gràcies a l'Anna Mercadé, la Magda Oranich, la Carme Portaceli, la Gemma Lienas, la María Eugenia Ibáñez, la Sylviane Dahan i l'Alícia Ruzafa per compartir experiències, reflexions i memòria.

I gràcies a la Carmen Domingo del nostre barri per conduir aquesta jornada.

Vocalia de dones de l'AVVEE

Projecte "Totes Som Punt Lila"

La vocalia de dones de l'AVVEE ha impulsat final 2024 el projecte **Totes Som Punt Lila de la FAVB** per la creació d'una xarxa d'espais segurs que té com a finalitat **prevenir**, **detectar** i **visibilitzar** la violència masclista.

S'ha fet una formació per crear un **grup promotor** en el Centre Cultural Teresa Pàmies, diverses reunions en el nostre local, editat fulletons, postals i difós el projecte en la nostra reunió i diferents actes al barri, entre altres el Concert de cloenda de Festa Major, finançat amb subvencions del Districte (50%) de l'Eixample i l'AVVEE (50%). Hem tingut una bona resposta de diferents col·lectius i dones a nivell individual.

Totes Som Punt Lila organitza un mapatge comunitari de l'Esquerra de l'Eixample

Hem seguit en 2026 amb el **reforçament** de la presencia de les tècniques de la FAVB i s'ha organitzat el dissabte 20 de juny de 2026 el primer mapatge comunitari del barri amb les

veïnes per dissenyar un itinerari de punts liles. La carpa s'ha instal·lat al Mercat de Pagès, al nostre barri, concretament entre el carrer Consell de Cent i el carrer Comte Borrell.

Totes som Punt Lila és una **xarxa de suport veïnal contra la violència masclista** promoguda per la Favb i la implicació de les **Vocalies de Dones i de Feminisme de les associacions veïnals de Barcelona**. És un projecte autogestionat per associacions veïnals, veïnes, entitats i equipaments de barri. Actualment, la xarxa està present als barris del Raval, Sant Antoni, La Marina i Esquerra de l'Eixample.

Identificaràs aquests espais, existent en altres barris, perquè tenen un adhesiu a la porta.

Si vols formar part de Totes Som Punt Lila i contribuir a fer créixer la xarxa comunitària i veïnal **al nostre barri**, participa en aquest radar feminista enviant-nos un correu electrònic (vocaliadones@gmail.com) o trucant a l'AVVEE 934 127 600.

Vocalia de Dones de l'AVVEE

XXIII seminari CAPS a Barcelona

Feminètica farmacològica

El passat mes de febrer es va celebrar a Barcelona el XXIII Seminari CAPS (Xarxa Professionals Actives per la Salut de les Dones).

Participen en aquest seminari dones que han estat estretament vinculades a la xarxa i que n'han estat motors, com Carme Valls i Anna Freixas, entre altres.

Una de les ponències més interessants va ser la de Maria Gil i Tomás (farmacèutica comunitària) que ens va parlar de "feminètica farmacològica", un deute científic i ètic.

En la seva exposició es va demostrar que abans d'arribar a la prescripció, el procés clínic ja va dirigit per un biaix de gènere que influeix en com s'escolta, s'interpreta i es legitima el malestar de les dones. En aquest sentit, la banalització del dolor i la psicologització dels símptomes operen de forma estructural i invisible.

Aquests biaixos no són errors individuals, sinó pràctiques generalitzades que generen desigualtat en la salut. Cal visibilitzar-los per aconseguir una atenció sanitària justa, basada en l'evidència i en els drets de les dones.

Vam saber que els medicaments no actuen exactament igual en homes i dones. Les diferències en la composició corporal poden fer que un fàrmac sigui absorbit, distribuït o eliminat de maneres diferents Per això, en algunes ocasions, les dones necessiten dosis diferents, i poden tenir efectes secundaris si no es prenen en consideració les seves especificitats.

Tenir en compte el sexe pot ajudar que els tractaments siguin més segurs i eficaços.

Malgrat que la legislació i les recomanacions científiques exigeixen considerar el sexe, en la investigació mèdica aquest enfocament continua sense ser aplicat de manera sistemàtica: "Feminètica farmacològica, fins quan continuaran medicant-nos com si fóssim homes?"

Resum extret de la revista *Mujeres y Salud* de la xarxa CAPS.

Anna Alfonso
Vocalia de Dones AVVEE

Els Mossos activen un correu i un web per rebre alertes ciutadanes sobre tràfic de persones

En poc més d'un any, la policia catalana ha detingut 32 persones i ha identificat 24 víctimes relacionades amb aquesta pràctica a Catalunya

Els Mossos d'Esquadra han creat dos **canals de contacte** per col·laborar en la lluita contra aquest fenomen: el correu **stopexplotació@mossos.cat** i aquest **enllaç web: https://forms.cloud.microsoft/pages/responsepage.aspx?id=5IJ0qb4dJUyik3gOc3n0nkD8__t15ChNoh4N6HR4eIJUNTZOTjIDQIpDSk9C-NEwxQjRaR0xURVIBOSQlQCN0PWcu&route=shorturl**, que porta a un formulari. Es tracta de dues vies que permeten contactar directament amb la policia catalana per **aportar informació** sobre possibles casos de tràfic de perso-

nes, ja que, segons el cos, la **col·laboració ciutadana** pot ser una peça clau, més si es té en compte que, en molts casos, les víctimes es troben en situació d'aïllament, sense recursos o sota amenaces que els impedeixen demanar ajuda: "**No és una víctima que acostumi a aixecar la mà**", ha assegurat el cap de la Unitat de Tràfic d'Éssers Humans, Lluís Moreno, en la presentació de les noves mesures.

De moment, el codi QR per accedir al formulari ja es troba a les xarxes socials i al web dels Mossos d'Esquadra, i es preveu que en un futur també estigui present al transport públic i a centres de salut.

Font: Betevé

Carta dirigida al Sant Pare

M'adreço a la Vostra Santedat amb el màxim respecte, devoció i amb un cor profundament compromès amb el futur i la missió de la nostra Mare Església. El motiu d'aquesta carta és fer-vos arribar una petició sincera, fruit de la pregària i de la reflexió sobre els signes dels temps: la consideració de l'ordenació sacerdotal de les dones dins l'Església catòlica.

Al llarg de la història, les dones han estat el pilar fonamental de la transmissió de la fe, la caritat i el sosteniment de les nostres comunitats cristianes. Des de les santes dones que van acompanyar Jesucrist i van ser les primeres testimonis de la Resurrecció, fins a les teòlogues, canongesses, i laiques que avui dia entreguen la seva vida al servei de l'Evangeli, el lideratge espiritual femení és una realitat innegable i enriquidora.

Entenem i respectem la tradició teològica de l'Església. No obstant això, creiem fermament que obrir el ministeri ordenat a les dones no significaria trencar amb el passat, sinó fer florir amb plenitud el missatge d'igualtat i dignitat que Jesús va proclamar de l'Evangeli, on "ja no hi ha jueu ni grec, ni esclau ni lliure, ni home ni dona, perquè tots sou un en Crist Jesús" (Gàlates 3,28).

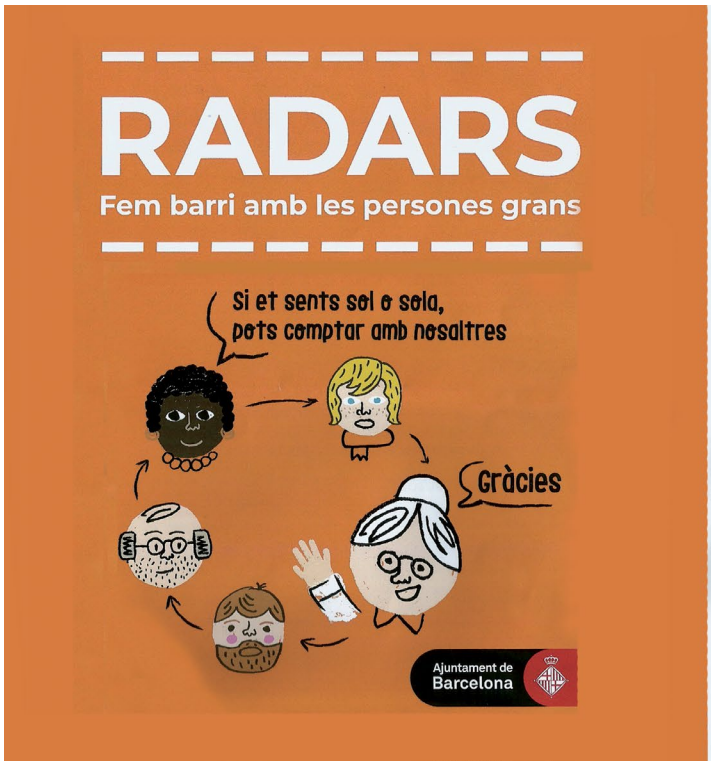
El món d'avui necessita una Església que reflecteixi la totalitat dels dons que l'Esperit Sant atorga a tota la humanitat, sense distinció de gènere. Permetre que les dones accedeixin al sacerdoci reconeixeria formalment una vocació que moltes ja senten dins i enriquiria el ministeri pastoral amb noves sensibilitats i capacitats per fer front als reptes de la societat actual.

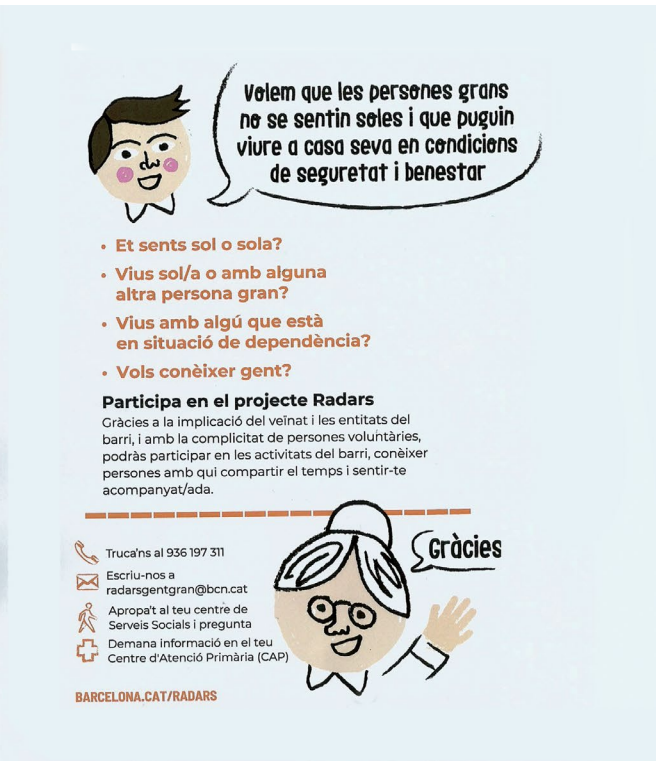
Amb humilitat, us demano que continueu obrint camins de diàleg, discerniment i valentia evangèlica en aquest àmbit, tal com el vostre ministeri petrí ens inspira a fer.

Pregant a Déu per la Vostra salut i pel vostre guiatge al capdavant de l'Església, m'acomiado demanant la vostra benedicció apostòlica.

A la vostra disposició en Crist.

Francesca Miró i Caudet

C/ Provença 129 baixos
93 411 21 10

elyca serveis

SERVEI DOMÈSTIC
Manteniment i neteja de la llar, periòdica o puntual
Neteja finals d'obra
Neteja de vidrieres i persianes

MANTENIMENT COMUNITATS DE PROPIETARIS
Neteja d'escales, vidres, garatges i zones comunes

ASSISTÈNCIA A PERSONES DEPENDENTS
Acompanyament personal a la llar i centres hospitalaris
Ajuda en la higiene personal
Preparació i administració de menjars

PISCINA SANT JORDI

Horaris:

Dies feiners de 7 a 22h.
Dissabtes de 8 a 20 h.
Diumenges i festius de 9 a 14h.

Piscina Olímpica
Espai Fitness
Sala de Ciclisme
Sauna

Bany de Vapor
Armari d'us diari
Classes dirigides
Pilates

Diferents tipus
d'abonament mensual
Classes d'Aquagym
Cursos de Natació

Paris, 114 • 08029 Barcelona • Tel. 93 410 92 61
e-mail: psj@natacio.cat • web: http://www.piscinasantjordi.cat

Un nou concepte d'atenció per a la gent gran

- Habitacions dobles i individuals amb bany complet
- TV, telèfon directe i caixa de cabdals a l'habitació
- Curtes i llargues estances
- Personal amb àmplia experiencia
- Espaiosa terrassa, solarium
- Servei d'animació sòciocultural
- Biblioteca, sales de jocs, saló TV, vídeo, perruqueria
- Assistència mèdica-sanitària permanent, recuperació post operatòria i funcional
- Places concertades amb la Generalitat
- Centre de dia

Hotel Residencia Ficus

Mallorca, 163
Tel. 93 453 35 00
info@hrficus.com
www.hrficus.com

Novetats urbanístiques significatives en aquest calurós estiu

Iniciativa veïnal per aconseguir més verd al barri

Parlar d'un "calorós estiu" no és un recurs literari, sinó la descripció d'una realitat dura que condiciona cada cop més la nostra vida, amb derivades urbanístiques evidents. Si totes les previsions científiques consideren que això anirà en augment, per què no s'estan prenent les mesures que caldria per revertir aquest canvi climàtic provocat per l'acció humana? Doncs potser ens hem d'anar preparant.

Tenim un barri bàsicament de ciment i asfalt, travessat per unes carreteres i unes autopistes (passen més cotxes pel carrer d'Aragó o per la Gran Via que per moltes de les autopistes espanyoles... però a pocs metres de les cases!). Qualsevol que camini pel carrer d'Aragó i després baixi per Consell de Cent entendrà molt bé de què estem parlant. El que no entendrà és la polèmica generada al seu dia contra els eixos verds –i que encara continua en algun cas– per tal d'aturar-ne l'extensió.

Respecte a la necessitat del verd urbà, les novetats d'aquest estiu són dues. D'una banda, l'AVVEE, conjuntament amb altres col·lectius com Eixample Respira, Germanetes Jardins d'Emma i algunes AFA, va plantejar la necessitat de millorar i ampliar el poc verd que tenim: primer, al Consell de Barri i, després, va organitzar una jornada per reflexionar-hi i posar en comú totes les propostes que hi havia sobre el tema.

De tot això, en va sortir un document de consens que, a partir del setembre, farem córrer per recollir encara més suports i fer pressió de forma unitària per millorar la situació deficitària que patim.

Avantprojecte de remodelació del Parc de Joan Miró

Aquesta és l'altra gran novetat: el dimarts **21 de juliol** es va presentar públicament l'avantprojecte (el podeu consultar a la plataforma Decidim Barcelona: https://www.decidim.barcelona/processes/parcjoanmiro/f/6886/meetings/9371) de remodelació del parc.

En la lluita que vam promoure per salvar-lo de la destrossa provocada per l'abocament de les terres que extraurà la tuneladora, vam perdre; però vam aconseguir reduir la zona afectada i, especialment, el compromís municipal d'elaborar –escoltant el veïnat!– un nou projecte per quan les màquines de la L8, així com l'espai ocupat pels bombers, marxin del parc. I en això estem.

A la reunió ens van explicar només les grans opcions, força en línia amb les idees que s'havien plantejat en trobades anteriors: d'una banda, concentrar les edificacions, com ara les pistes, a la franja de Tarragona, on no es poden plantar arbres, i així guanyar més espai per ampliar el verd; de l'altra, canviar bona part de la terra, fins i tot substituint alguns arbres malalts, perquè hi hagi molt més verd de qualitat, amb arbres de diferents tipus i arbustos; i, finalment, endreçar el parc perquè es pugui travessar en tots els sentits molt clarament fentlo totalment accessible, sense escales, etc. ("l'eix verd de Consell de Cent acabarà al carrer de Tarragona").

Ara tenen sis mesos per elaborar el projecte executiu. Cal seguir-ho amb molt d'interès: és , i serà encara més, el

gran parc de l'Esquerra de l'Eixample, i cal guanyar complicitats perquè el projecte no es quedi després en un calaix!

Roda de premsa per denunciar noranta edificis del barri on s'expulsa el veïnat

El dimarts **7 de juliol** vam presentar una nova versió actualitzada de l'estudi que estem fent sobre la problemàtica de l'habitatge a l'Esquerra de l'Eixample. Hem arribat a identificar noranta edificis de propietat vertical (el perill és que n'hi ha més de 800!) que ja han caigut en mans de grans fons inversors que impulsen un nou model de negoci: compren, expulsen el veïnat sense renovar els contractes de lloguer a mesura que caduquen, rehabiliten els immobles i es dediquen al lloguer de temporada o per habitacions, a preus molt més alts, inassolibles per al veïnat.

A més de fer pública "la magnitud de la tragèdia" que afecta, o que ja ha afectat, més de 3.000 persones, vam denunciar especialment la responsabilitat de l'Ajuntament i

La roda de premsa es va fer al carrer de Tarragona,davant d'un edifici amb més de 30 pisos turístics!

la Generalitat que, fins ara, han fet els ulls grossos davant les greus irregularitats d'aquest procés, perquè, tot i que comença a haver-hi lleis que frenen aquest model de negoci especulatiu, simplement no es compleixen.

No pot ser que ,per exemple, fer trampes amb les llicències d'obres per no haver d'aportar el 30% dels pisos remodelats a preu assequible es castigui només amb 1.000 o 2.000 € de multa que no els fan ni pessigolles, quan la Llei del dret a l'habitatge permet aplicar sancions entre 90.000 i 900.000 €, que sí que serien dissuasives. I després diuen que aquesta norma ha fracassat... Però si no l'han fet complir!

A **finals de juliol**, dins dels acords per aprovar els pressupostos de la Generalitat, hem llegit que s'ha creat una Direcció General de Disciplina sobre el dret a l'habitatge amb un centenar d'inspectors... Esperem que s'acabi amb aquestes pràctiques que ens estan destrossant el barri i generant molt de patiment a les famílies!

En tot cas, seguirem exigint al districte de l'Eixample que deixi de "mirar cap a un altre costat" i que expulsi d'una vegada per totes aquest pervers model de negoci!

Denúncies per molèsties i augment de la preocupació per les obres de la L8

L'altra notícia d'aquest estiu han estat "les sorpreses" en l'evolució de les obres de perllongament de la L8 de FGC

Muntatge de la tuneladora de la L8

a la zona propera al parc, al pou d'atac de la Gran Via, i a la plaça d'Espanya.

Aquest extrem del barri segueix vivint les molèsties quan encara no ha començat el túnel i ja és el tercer estiu amb el parc ocupat i amb sorolls i vibracions. A més, augmenten els neguits quan hi ha sorpreses, com els cables soterrats que han aturat la minituneladora del carrer Llança i han obligat a tallar totalment la via per fer una actuació a cel obert i força sorollosa, per extreure'ls. (Com pot ser que en els plànols d'obres fetes fa menys de 30 anys, a l'Ajuntament no li consti què s'ha fet al subsol?).

S'hi afegeixen talls de llum i algunes vibracions, que s'expliquen sempre després, quan ja han passat. Tant costaria avisar abans? Això,entre altres coses, és el que hem demanat en un escrit al Departament de Territori, recollint el que es va plantejar en una trobada veïnal el **17 de juliol**.

Si tenim en compte que els terminis es van allargant ja abans de començar, que es canvien decisions sobre la marxa, i que els últims dies de juliol es van produir els accidents del Putxet (L9), Vallbona (RENFE), plaça de Sants (Metro L1)..., les administracions haurien de ser molt més curoses i empàtiques amb els neguits del veïnat.

Preparant un gran acte sobre la transformació urbanística de l'Esquerra de l'Eixample, per a la Festa Major

El barri està en ebullició. Són tants els temes que estem seguint que aquest estiu hem començat a preparar un gran acte sobre la transformació urbanística de l'Esquerra de l'Eixample, amb una taula rodona central amb l'aportació de persones especialistes, altres activitats d'exposició, i alguna de lúdica.

Al moment de tancar la revista encara no està organitzat del tot, però reserveu-vos la tarda del dilluns 5 d'octubre a la Model, amb activitats entre el pati d'Entença i la sala d'actes. Ens veiem allà!

Vocalia d'Urbanisme

Sensibilitat per la llengua catalana

La recent visita del Papa Lleó XIV, o Robert Francis Prevost, nascut a Chicago el 1955, però també de nacionalitat peruana, escollit el 2025 pel conclave com a 267e. Pontífex, ha trasbalsat la societat catalana per la càrrega social, política i religiosa que ha comportat.

Com en la seva persona s'acumulen dos càrrecs, el de Papa i el de Cap de l'estat independent del Vaticà, ha facilitat que fos rebut a Espanya com Cap de govern d'un estat i Súmmum Pontífex de l'Església catòlica, cosa que li permeté participat en actes polítics i socials de gran magnitud.

A Catalunya ha vingut exclusivament com a Sant Pare. Dies abans de la seva arribada va esclatar un intens debat sobre si utilitzaria (i en quina mesura ho faria) el català en els seus actes a Barcelona i Montserrat. Principalment preocupava si faria servir el català en la benedicció de la torre de Jesús de la Sagrada Família, ja que inicialment s'havia escrit exclusivament en castellà. El govern català es va inhibir d'aquesta polèmica, la consellera Paneque, va adduir que l'ús dels idiomes és una facultat que només correspon a l'Església i el Vaticà, res que la nostra esquifida autonomia no té res a dir (?).

L'arquebisbe de Barcelona, cardenal Juan José Omella (nascut al Matarranya, Teruel, el 1946) va trobar-se molt incòmode amb aquest debat, arribant a dir que «m'ha escrit molta gent queixant-se. I a mí que?, queixis al Papa.... sap que ha de parlar una mica en català, evidentment...», doncs resulta que l'església catalana tampoc té res a dir (?)

L'arquebisbe trobava natural que el Papa utilitzés el castellà/espanyol en la seva visita «perquè l'entengui tothom», conceptes que no ens han d'estranyar ja que en nombroses ocasions Omella ha menystingut la nostra llengua. El 2023 el mateix Papa Francesc es va sorprendre en veure el text que llegiria a en una audiència a Roma estava en castellà: «jo parlo malament el català perquè soc de la Franja», va afirmar l'arquebisbe de Barcelona.

Doncs ja toca que el màxim representant de l'Església a Catalunya, l'aprengui, la millori i la respecti, però primer hauria de demostrar una sensibilitat per la llengua i el nostre tarannà que no ha mostrat mai. El col·lectiu Església Plural li va retreure una «falta de sensibilitat cap a la realitat catalana». Aquesta actitud sempre reprovable, encara ho és més ara, que vivim una fase de retrocés i crisi en l·ús social de la llengua, també en l'àmbit de l'església, ara que ens fan falta referents de pes que promoguin la seva parla.

La bel·ligerància del cardenal Omella contra tot el que faci olor d'independentisme, la seva manca d'implicació amb l'empresonament dels dirigents polítics del procés, l'execució integral de l'amnistia, l'aplicació de l'article 115, o amb l'espoli de les obres d'art de Xixena dipositades al museu de Lleida, són ben conegudes. La seva pertinença a la

ultraconservadora Conferència Episcopal Espanyola (CEE) des de 1996, de la qual en va ser President, ha fet que alguns mitjans de comunicació afirmessin que "És un cavall de Troia que la Conferència Episcopal Espanyola ens cola a Catalunya en el context del procés, perquè calia descatalanitzar l'església catalana".

Un cop passada la visita de Lleó XIV, en podem fer un balanç. Per una banda cal destacar que l'ús que en va fer del català va ser ample, no simbòlic o testimonial, com pretenia la CEE o el mateix Omella, qui va utilitzar la nostra llengua menys que el mateix Papa. Per cert, es va cobrir de glòria en castellanitzar el nom de Gaudí, per el «Antonio».

Podem preguntar-nos si l'aposta del Papa pel català hagués estat tan positiva de no ser les nombroses queixes i cartes com la dels expresidents de la Generalitat i el Parlament, d'institucions civils i socials que va rebre. O perquè una diputada, en la recepció de Lleó XIV al Congrès espanyol, aprofités per dir-li: "*Su Santidad, como Gaudí, soy catalana. Hablar la lengua de la tierra que te acoge es un maravilloso acto de amor y respeto. Espero que disfrute su visita a Catalunya, mi nación*"

També va ajudar a que el Papa millorés el seu coneixement de la situació del país, quan en el curt recorregut a la Sagrada Família va veure onejar nombroses estelades (invisibilitzades a la TV), o quan el president del Parlament, a rel de la visita papal a la presó de Brians, va explicar-li que ell mateix i altres dirigents del govern havien estat empresonats més de 3 anys, a conseqüència del judici contra el Procés.

El fet és que en dos dies i principalment durant l'acte de la Sagrada Família, la visita papal, va fer que Barcelona i Catalunya estiguessin al centre d'una gran part del món. L'organització va ser molt acurada, professional, i espec-

tacular així com l'homenatge Antoni Gaudí, l'arquitecte «de Deu», en el centenari de la seva mort.

Lamentablement s'han produït unes quantes ombres que no es poden obviar. Per una banda la crítica de sectors no religiosos per les grans despeses econòmiques, que consideren exagerades i innecessàries per part de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona. El col·lectiu va assenyalar la contradicció de pagar actuacions privades, pròpies d'una religió, en un estat que es defineix com «aconfessional» (l'article 16 de la Constitució Espanyola estableix que "cap confessió tindrà caràcter estatal). Es clar que des de 1979, encara perdura la llei que va substituir el concordat signat per Franco i el Vaticà el 1953.

Per una altra banda la vigilància policial extrema als membres de cor de la Sagrada Família, que va ser seguida de l'expulsió i encapsulament a l'exterior de la basílica dels 600 cantaires que havien participat en els actes litúrgics. Això arran que la policia espanyola, a càrrec de la seguretat interior, van detectar que alguns d'ells portaven banderes estelades i a més pretenien cantar, fora del programa oficial, «Els segadors», himne de Catalunya. Aquests cantaires havien de continuar cantant durant l'acte final a l'exterior, però van estar «custodiats» al carrer Mallorca pels Mossos, fins a ser alliberats un cop finalitzat l'acte. Aquest fet es considera un acte contra la llibertat d'expressió i ha estat motiu de queixes i exigència d'explicacions polítiques de les que el govern de la Generalitat s'inhibeix i el ministre Marlaska aprobà, felicitant la Policia espanyola i catalana per la seva eficàcia per evitar actes polítics (Cantar l'himne de Catalunya és un acte polític o institucional?)

Una altra exclusió que va clamar al cel, va ser la del col·lectiu femení,per l'absència total de dones -ni tant sol les religioses van fer acte de presència- comparat amb centenars de preveres que van acompanyar al Papa.

També s'han sentit queixes de membres dels col·lectius de víctimes dels abusos sexuals comesos per sacerdots de l'Església, que van se exclosos en la trobada amb el Papa,

que no va fer cap referència pública explicita d'aquesta xacra.

Com a conclusions finals, no es pot negar que la visita Papal a Espanya i Catalunya ha tingut una transcendència global, que no toca comentar en aquest article. Des del punt de vista de la repercussió sobre la llengua catalana i la visió del nostre país no ens podem queixar, ja que la nostra llengua ha estat present en tot moment i el fet diferencial català s'ha manifestat clarament en tots els actes. L'espanyolització que sectors importants volien fer de la figura d'Antoni Gaudí i de la seva obra no l'han aconseguit, i el Papa i la seva cúria ara segurament coneixen molt millor que és i que significa Catalunya..

Josep Maria Torres Rodríguez
Vocalia de Cultura i Participació

Artesans en Xarxa

balasch
Carnisseria - Xarcuteria

C./ Entença, 162 - 08029 - Barcelona **Tel. 934 301 527**
C./ Santa Carolina, 44 - 08025 Barcelona **Tel. 934 462 202**

www.balasch.cat
balasch@balasch.cat

EL PASSAT
Memòria del patrimoni històric i social de l'Esquerra de l'Eixample
N. 11 Setembre 2026

CLUB ESPORTIU LAIETÀ

El Club Esportiu Laietà, ubicat actualment al carrer Pintor Ribalta (al costat de l'estadi del FCB), va tenir els seus inicis l'any 1922 a l'Esquerra de l'Eixample.

A l'hora de parlar dels inicis del Club Laietà, no podem ometre la figura del pare escolapi Eusebio Millán, nascut a Sòria però criat a Barcelona. Havia estat missioner a Cuba, on va conèixer el bàsquet, un esport importat a l'illa pels soldats estatunidencs que la van envair el 1906. El pare Millán va ser qui va implantar el bàsquet a Espanya el 1921, any del seu retorn a Barcelona, quan va donar les primeres lliçons sobre aquella nova disciplina a l'Escola Pia de Sant Antoni.

Un grup d'exalumnes de l'Escola Pia de Sant Antoni es reuneixen a Montjuïc l'estiu del 1922. S'han enganxat a aquest nou esport i volen continuar jugant-hi. Acorden seguir junts i, amb el suport de Ricard Pardiñas, delegat esportiu de l'Escola Pia, decideixen crear un club legalment, que anomenen Laietà Basquetball Club en memòria dels primers pobladors de la ciutat de Barcelona. Ricard Pardiñas Bonet n'és elegit president, el primer, i acorden buscar un terreny per situar el club i la seva seu social. En aquella època no era complicat trobar terrenys a Barcelona; llavors, en aquesta part de l'Eixample, hi sovintejaven els solars buits. El solar triat és el 134, que marca la cantonada entre els carrers Viladomat i Provença, on es pot encabir un camp, un vestidor i un petit local.

Festival esportiu al carrer Provença

Els primers mesos equipen el terreny amb porteries de futbol, amb les xarxes i un sistema de posar i treure els taulers de bàsquet, que s'enganxaven al travesser de la porteria. El camp de bàsquet era, llavors, com un de futbol. Els primers partits amistosos els fan contra rivals propers, com el Martinenc o el CE Europa, entre d'altres.

El que es considera el primer partit oficial de la història del bàsquet a Espanya, el juga el Laietà contra l'Europa, en camp de l'Europa, el 8 de desembre de 1922 a l'avinguda del Pare Claret. És un onze contra onze amb dos temps de 20 minuts i un descans de 10. El camp és de terra, la pilota de cuir, més gran que la de futbol. Les cistelles a 3,05 metres d'altura, d'acord amb les regles estipulades per l'estatunidenc James Naismith, creador d'aquesta disciplina trenta anys abans, a la Universitat de Springfield (Massachusetts). El partit el guanya l'Europa per 8 a 2. El joc evoluciona, i a mesura que redueixen el nombre de jugadors per equip, primer a set i després a cinc, també es redueix l'espai ocupat pel camp de bàsquet. Això permet aprofitar el terreny per construir-hi una pista de tennis, un esport molt valorat per la gent de classe alta dels anys vint, i donar més serveis als primers socis del Club.

L'equip dels primers èxits

El 1922 el Laietà s'adhereix a l'Associació Catalana de Tennis, i el 1923 es constitueix, a Barcelona, la Federació Espanyola de Bàsquet; un any després, es crea la Federació Catalana de Bàsquet, en què, en la seva primera directiva, figuren Ricard Pardiñas, president del Laietà, i el soci Josep Maria Alonso.

L'impuls definitiu per consolidar el basquetbol arriba el 1927, amb l'arribada a Barcelona del Club Hindú de Buenos Aires, campió argentí de l'època. Accepten jugar un partit d'exhibició amb les seves regles, jugar cinc contra cinc en una pista de 28 x 15 metres de superfície, i aplicant la normativa Naismith. Els argentins ho broden i la selecció catalana no pot evitar una clara derrota per 60 a 15. Però d'aquest partit se n'aprenen moltes coses: neix la generació dels "5 mosqueters" i el Laietà es converteix en el campió de Catalunya els anys 1928 i 1929. Guix, Pla, Romeva,

Muscat i Garreta són els primers referents de la història del basquetbol a Catalunya. Entrenaven a les sis del matí i havien de pagar 1,50 pessetes al mes per jugar, a més d'abonar una quota mensual.

També s'havien de pagar tot l'equipament, llevat de les samarretes. A l'hivern no es podien ni dutxar perquè les canonades estaven congelades. Al principi jugaven amb espardenyes de caçador perquè no hi havia un altre tipus de calçat més adequat. Posteriorment, a mitjans dels anys trenta, van arribar les primeres sabatilles exclusives de bàsquet, procedents de Txecoslovàquia.

Instal·lacions del Laietà a Viladomat

En pocs anys, el Laietà creix molt de pressa, de manera que les instal·lacions inicials queden aviat desfasades. Era l'any 1931 i el club necessitava un canvi. Llavors a l'Esquerra de l'Eixample encara es podien trobar parcelles de terreny per construir-hi una nova seu. Aquest terreny el troben molt a prop. L'espai corresponia aproximadament a una quarta part de l'illa delimitada pels carrers Viladomat, Rosselló, Calàbria i Provença. Originalment, a la parcel·la hi havia una masia amb una bassa d'aigua, que amb les obres es va transformar en edifici social, una piscina i quatre pistes de tennis, una de les quals no estava homologada perquè, per la grandària del terreny, no podia complir amb les mesures necessàries per als partits de dobles.

Es construeix una pista de terra per al bàsquet, amb taulers de fusta, un frontó i vestidors. El conjunt es tanca amb una terrassa que s'utilitza per a festes i actes a l'aire lliure. El 1933 s'organitza el primer partit de bàsquet a les noves instal·lacions per retre homenatge als jugadors veterans, els que van ser pioners una dècada abans. El partit el disputen el primer equip del Laietà i un de la selecció catalana.

Al Club Laietà, els anys 1935-1936 són un gran moment per a l'esport femení. Mary Santpere era sòcia del club i va parlar amb Fernando Muscat, un dels jugadors més emblemàtics del Laietà, perquè entrenés l'equip de bàsquet del Club Femení i d'Esports de Barcelona. Era una entitat amb atletes de primer nivell, vinculada a propostes polítiques progressistes i catalanistes. Finalment, el grup d'esportistes, jugadores de bàsquet, es va integrar al Laietà.

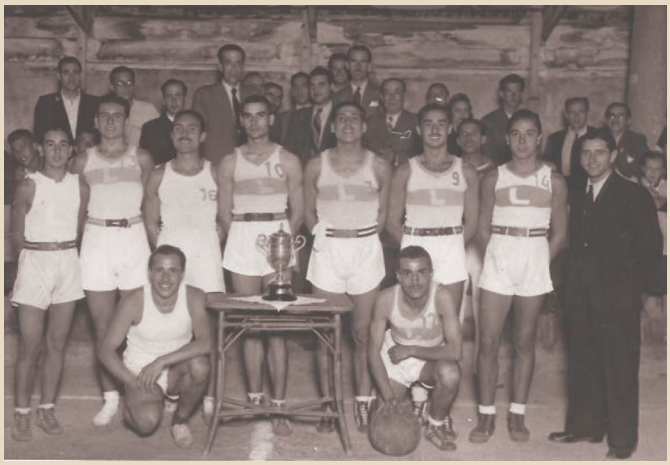
La Guerra Civil (1936-1939) paralitza tota l'activitat esportiva i tampoc no hi ha vida social. Durant aquest període, exerceix la presidència Antonio Gómez, que al final de la guerra retorna el càrrec al primer president, Ricard Pardiñas. Són temps difícils. Al club li passa com a tots, que han de tirar endavant amb el que tenen i el que els deixen.

La postguerra arriba carregada de restriccions i de canvis, un de molt significatiu: el canvi de nom per imperatiu legal. De Laietà CB a CD Layetano. Per evitar possibles represàlies, es va despenjar la senyera catalana, que era ben visible, i s'hi va posar l'espanyola.

Entre el 1939 i el 1940 tornen les competicions i l'època daurada del bàsquet del Laietà. Aconsegueixen una collita de títols importants en molt pocs anys. Campions de Catalunya el 1942 i el 1943, campions de la copa del Generalísimo (Campionat d'Espanya) el 1942 i el 1944, i subcampions el 1943 i el 1945. El Club es converteix en el millor de l'època, per davant del Barcelona i el Reial Madrid. L'any 1947 és l'any de les noces de plata del Layetano, i coincideix amb el desmantellament gairebé total de l'equip de bàsquet per la fugida de jugadors a altres clubs amb més recursos econòmics, fet que deixa la plantilla amb només tres jugadors.

L'autoritat de l'arbitratge fora de dubtes

L'equip campió

Aquest any 1947, el Club rep la Medalla del Mèrit Esportiu de Bàsquet, la màxima distinció que concedeix el Comitè Nacional d'Esports, que és la primera vegada que s'atorga des del màxim organisme esportiu espanyol. Entre les felicitacions rebudes, en destaca una: la del pare Eusebio Millán, la persona que va implantar el bàsquet a l'Estat espanyol. Aquest any també es produeix el canvi de president de l'entitat: deixa el càrrec Ricard Pardiñas i el succeeix el doctor Josep Maria Alonso, a qui li toca viure una etapa d'expansió esportiva, ja que incorpora noves disciplines com l'hoquei patins i el patinatge.

Després de la fugida de jugadors de bàsquet a clubs més solvents, al president li toca la renovació de la plantilla. L'esport professional encara no està reconegut i, si es confirma que hi ha remuneracions per jugar, les sancions són importants. Cobren, però ningú ho reconeix. Una de les primeres decisions que pren Alonso és signar un acord amb l'elèctrica Compañía Fuerzas del Ebro per al manteniment dels equips, entre els quals el de bàsquet. El prestigi del Club atreu molts jugadors joves, i a conseqüència d'això s'aconsegueixen magnífics resultats per a l'equip juvenil, com el Campionat de Catalunya i el Subcampionat d'Espanya, l'any 1957. Pel que fa als sèniors, cal destacar l'ascens a la Liga Nacional la temporada 1957-1958. Va ser un mèrit enorme tenint en compte que era un equip amateur en una competició professionalitzada. Tot i així, aquella mateixa temporada es va perdre la categoria.

Anem una mica enrere i ens situem al 1952, any en què es fan reformes i s'adapta la pista de bàsquet per convertir-la en una pista multiusos i poder incorporar-hi disciplines com l'hoquei o el patinatge de velocitat i artístic. Un grup d'amics, que practicaven l'hoquei al barri, es van oferir al club per formar un equip juvenil. El Laietà els va donar suport i els va inscriure a la Federació com a secció d'hoquei.

Partit al carrer Viladomat

Però en una plantilla que era amateur, hi havia poques possibilitats de sobreviure per falta d'un pressupost sense pèrdues. Davant la perspectiva de tancament de la secció per falta de recursos, Albert Buxeda, que era jugador d'aquell equip, es presenta davant la Junta i s'ofereix com a patrocinador i mecenes, i proposa fer-se càrrec de totes les despeses que generi l'hoquei: des de desplaçaments fins al vestuari. Amb Buxeda, l'equip canvia la seva indumentària habitual: la ratlla blava per una de marró i l'escut brodat en or amb el nom de Buxeda.

Pel que respecta al patinatge artístic, i a conseqüència de la traumàtica dissolució de les seccions esportives, el Club Laietà acull els millors esportistes de patinatge artístic del moment. Va ser una època de profit per a aquesta especialitat esportiva que, pel seu atractiu, es va anar consolidant com a espectacle.

Un altre dels esports que des de l'any 23 s'havia practicat al Laietà era el tennis. Al camp del carrer Provença, on al principi es disposava d'una sola pista sense tancar, i on posteriorment es va col·locar una tela metàl·lica i es van construir uns vestidors, es van improvisar uns armaris de propietat a gust de cada associat. Es va canalitzar també l'aigua per poder regar la pista més còmodament, i es va trobar un conserge. L'any 1926 es va construir una segona pista quan el camp de bàsquet, a causa de la nova reglamentació, va quedar reduït. Es va inaugurar amb la celebració del primer partit interclubs contra els tennistes de la veïna Société Patrie. El Laietà va obtenir la seva primera victòria.

En traslladar-se el club a la nova seu del carrer Viladomat, amb més terreny, es van poder construir tres pistes homologades, fet que va permetre la inscripció per primera vegada d'un equip representatiu als campionats de Catalunya. Aquest equip va aconseguir el Campionat de Catalunya en la seva categoria, els anys 1932-1933 i 1933-1934, gesta que va donar renom i prestigi al club. Del Club Laietà n'han sortit notables jugadors, com Pedro Castellà, que va arribar a obtenir el títol de campió d'Espanya, o Joaquín Moure, que el 1953 es va proclamar campió de Catalunya júnior. Cal destacar, entre les dones, Alonso, Roca, Bruno, Carulla, Donada, Tobias i Maria Mercè Guix, una de les millors esportistes del club. També Cèlia Ravell, que va jugar fins als darrers dies d'embaràs. El tennis es considerava un esport per a les elits.

La raqueta era de fusta i el cordatge, de budell. Es feien servir premses que s'aplicaven al marc de la raqueta un cop acabat el partit per evitar deformacions per les tensions de les cordes. La vestimenta havia de ser blanca, fins i tot s'arribava a impedir sortir a la pista si es portava una peça de color. Es practicava una tècnica diferent de l'actual: s'impactava la pilota, que en aquella època era blanca, amb la raqueta més plana. La trajectòria de la pilota era rectilínia, passava just per sobre de la xarxa i botava a menys d'un metre de la línia de fons. El servei era pla. Aquest joc s'alternava amb cops més curts. La velocitat de la bola era molt més lenta que no pas ara.

Tot i que l'entorn anava evolucionant amb els anys, l'ambient del Club seguia sent mot entranyable. Eren anys precaris per a moltes persones, en els quals la informació només procedia de les poques emissores de ràdio i d'escassos diaris, no hi havia televisió. Molt poques persones disposaven de cotxes per desplaçar-se. Era l'època dels Biscuters, Isettes i, més tard, els Sis-cents. Aquesta circumstància va condicionar que gran part de la vida de les famílies transcorregués al

Maria Mercè Guix al Laietà

Club. Part de la vida social consistia a celebrar junts les revetlles de Sant Joan, Sant Pere i Sant Jaume. També s'organitzava una festa per Cap d'Any. Els diumenges a la tarda hi havia ball al pati central i a l'hivern al gimnàs. A l'estiu s'organitzaven moltes excursions i també algunes famílies es reunien per sopar juntes al pati. El Club tancava a les 12 de la nit i alguns continuaven la gresca fora.

A l'estiu la piscina era l'atracció principal, els joves hi passaven tot el dia. Al no estar coberta, no es podien fer entrenaments tot l'any, per això l'estat dels nedadors no sempre era competitiu. Tot i així, es va participar en diversos campionats de natació que organitzava la secció d'Educación y Descanso, amb uns resultats acceptables.

El 1958 va morir el president, el Dr. Josep Maria Alonso que, des del 1947, presidia el Club. Es dona la circumstància que el Dr. Alonso era el metge de capçalera de la família Viladomiu, que era la propietària dels terrenys on s'ubicava el Club. Agraïda per les seves atencions, li havia promès que mentre fos president del Club no tindria cap mena de problema pels terrenys. Amb la seva defunció es va perdre la garantia de permanència. Això va provocar que el Club rebés una notificació oficial del propietari en què convidava l'entitat a abandonar les instal·lacions. El panorama es complicava i la desaparició del Club es considerava un fet. El desnonament era taxatiu i no preveia cap indemnització. Es va aconseguir endarrerir el desnonament sis mesos. Tot i que la llei protegia els terrenys en què es practicava l'esport, ningú no va aplicar aquesta norma al Laietà degut a l'alt valor dels terrenys on s'ubicava. Calia cercar una nova localització.

Ara bé, s'havia de buscar una alternativa perquè les activitats esportives tiressin endavant fins a disposar del Club definitiu. Després de diverses gestions, es van trobar dues entitats que van respondre amb generositat: el Col·legi Pare Manyanet i el CT Pompeia. Paral·lelament, la comissió nomenada per trobar terrenys per al Club manté una activitat frenètica cercant i comparant preus. Gairebé tots els terrenys disponibles estan afectats pels projectes del tercer i quart cinturó del pla urbanístic. El responsable de la comissió és Enric Piquet i se li ocorre de publicar, per compte propi, un anunci a *La Vanguardia* en què s'especifica que busquen terrenys a Barcelona. Només rep una resposta: la d'una família que per motius d'herència ha de vendre urgentment uns terrenys. Premi! Es tractava de més de cent mil pams de terreny per un preu que rondava els 4 milions de pessetes. Estaven ubicats al carrer de Sant Ramon Nonat.

Se signa la compra el 2 de novembre de 1965, un any després del desnonament. I, després d'un any i mig d'obres, el dia 9 d'abril de 1967 s'inauguren les noves instal·lacions. Viladomat ja era història.

Jaume Gómez

Agraïment al Club Esportiu Laietà per facilitar l'accés al seu arxiu dcumental.

VOCALIA DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA / Col·lectiu Full Memòria Històrica Patrimonial i Social.
Equip de redacció: Mercè Tatjer Mir, Ricardo Vergara Franceschi, Alfons Santamaria, Jaume Gómez, Jaume Freixa.
Correu electrònic: lamemoriahistoricae.e@gmail.com Web: www.avvee.cat/articles-publicats/
Ens podeu trobar el primer dilluns de cada mes de 18.00 a 19.00 h a la seu de l'AVVEE. Carrer Calàbria, 262.
Tel. 934532879

L'eix verd de Consell de Cent: una necessitat de salut pública, no un error urbanístic

Des de la Vocalia de Salut i Cures de l'AVE Esquerra de l'Eixample volem manifestar el nostre desacord amb l'article del vicedirector de La Vanguardia (27/7/2026) que considera l'eix verd de Consell de Cent "un error que Barcelona paga car".

L'article fa servir la pujada del preu de l'habitatge a la zona com a prova que la intervenció ha estat negativa. Però aquest raonament, portat a les últimes conseqüències, condueix a una conclusió absurda: qualsevol millora urbana atractiva –una plaça, un carrer arbrat, un passeig– tendeix a revalorar l'entorn. Si acceptem que millorar una ciutat és, per definició, un error perquè encareix l'habitatge, l'única alternativa coherent seria no millorar mai res i mantenir carrers sorollosos, contaminats i sense ombra perquè així els pisos no pugin de preu. Cap ciutat europea que aspiri a ser habitable pot acceptar aquesta lògica.

I aquí hi ha una dada que l'article ignora completament: l'Eixample és, en conjunt, el districte amb menys espai verd de Barcelona, amb només 2m² per habitant, molt lluny dels 10m² que recomana l'Organització Mundial de la Salut. Dins del districte, alguns barris no arriben ni a 0,6 m² per habitant. En un barri amb una trama tan densa i consolidada com la nostra, no hi ha marge per obrir grans parcs nous, ja que no hi ha sòl disponible. El carrer és, literalment, l'únic àmbit amb capacitat real de renaturalització que tenim a l'abast. L'eix verd de Consell de Cent no és un caprici estètic: és l'única eina disponible per començar a revertir un dèficit crònic de verd que afecta la salut respiratòria, cardiovascular i mental de milers de veïns i veïnes, especialment infants i gent gran.

Per això no ens sorprèn que ni els mateixos tribunals que han anul·lat el projecte per motius de procediment hagin qüestionat el fons de la mesura, ni que cap dels actors que han guanyat els recursos judicials hagi plantejat seriosament revertir físicament l'espai. La ciutadania que hi viu i hi passeja cada dia no ho permetria. I no és un fenomen aïllat. La lògica d'estendre aquest model a altres carrers de l'Eixample, amb un cost d'execució relativament baix, ja està sobre la taula, precisament perquè funciona.

Reduir aquest debat a una equació immobiliària és mirar la ciutat només des del balanç de finques. Com a metgesses, epidemiòlogues i infermeres de la vocalia de salut demanem que entri també a l'equació l'aire que respirem, les hores de son sense soroll de trànsit, els graus de menys en un carrer amb ombra durant una onada de calor i el dret dels infants i la gent gran a tenir un lloc a prop de casa on seure. Això també és economia i benestar col·lectiu. No hauria de quedar fora de l'anàlisi d'un diari de referència.

Vocalia de Salut i Cures

#JoSocDelCATA

CATA

TAMBÉ ÉS NOM DE DONA

UBCATALÒNIA

Ets noia i vols jugar a futbol?

La **temporada 2023-24** la **UB CATALÒNIA** estrena **secció femenina**

Entitat adherida a
Agrupació de Futbol de Clubs i penyes del FC Barcelona

VINE AL CATA!
Carrer Viladomat 269
934 280 667
oficina@cataloniaub.com

Servei militar obligatori, despesa militar i objecció de consciència

Els estats no autoritaris, en la seva configuració actual, se'ls suposa que estan subjectes a la defensa de valors com els drets humans, la justícia, la llibertat i la dignitat humana. És sota aquests principis que els estats mereixen el respecte de la població. Però els estats, igual que les persones, estan subjectes a principis ètics. Malgrat això, a vegades, per a garantir la seva supervivència recorren a accions que en la vida privada de les persones són considerades immorals; generalment comeses per a defensar interessos com la seguretat o estatus de poder. A més, els defensors a ultrança dels estats defensen "la raó d'estat" com a paradigma intocable, sota l'advocació que l'estat ha de defensar-se per a garantir la seva supervivència i seguretat, a vegades, per a defensar interessos més espuris o fins i tot immorals, perquè sota aquesta raó d'estat es poden cometre crims, enganys, corrupcions, assassinats, intervencions militars, guerres o vulnerar drets de minories.

El problema més important dels estats als països de democràcia liberal és l'exigència de respectar la Constitució aprovada per la població. Així, quan un govern escomet accions que, encara que aprovades en el seu parlament, es puguin considerar una violació moral, la ciutadania, tot i que només sigui una part, pot apel·lar lar a l'objecció de consciència perquè sap distingir entre el bé i el mal, i sota aquesta argumentació, pot desobeir l'ordenança o llei.

Això ve al cas del que ocorre en aquests moments a Europa. En la majoria dels països de la UE –inclosa Espanya– està tenint lloc un procés de rearmament generalitzat amb un colossal augment de la despesa militar i, a més, en nombrosos països s'està reimplantant el servei militar obligatori (SMO). En tots dos casos, la ciutadania podria recórrer a l'objecció de consciència, donat que, de fet, es produeix una tensió entre l'interès de l'estat i la moral individual. Així, des d'una perspectiva moral, es pot considerar que ensinistrar la població jove en l'ús d'armes i estratègies que serveixen per a matar i fer la guerra es pot considerar immoral. Com també augmentar la despesa militar fins a proporcions inaudites (doblar la despesa actual fins a arribar al 5 % del PIB). Totes dues coses en favor de la seguretat i sota el supòsit que Europa està insegura i podria sofrir un atac o invasió per part de Rússia. La ciutadania més conscient podria apel·lar a transgredir la llei que obligui a l'SMO, i en el cas que aquest servei només fos voluntari també es podria cridar a l'objecció. Encara que, cert és que a Espanya sembla difícil que això pogués passar després de la gran lluita duta a terme per insubmisos i objectors en les dècades de 1980 i 1990, que va deixar un enorme pòsit antimilitarista en la societat espanyola.

D'altra banda, considerant que la guerra és de totes les violències la que més sofriment causa a les poblacions que la pateixen i que, a més, és un fracàs de la política, els estats disposen d'altres mitjans per a solucionar els conflictes com és la diplomàcia a través de les relacions internacionals o acudir a Nacions Unides perquè arbitri una mediació en el conflicte. I encara, arribat el cas que tots aquests mitjans fracassessin i es produís un atac o invasió militar, continuen existint altres mitjans menys cruents que la guerra per a abordar els conflictes entre estats que han estat desenvolupats per destacades pensadores i polítics com Thoreau, Gandhi, Tolstoi, Luther King, Vandana Shiva, Petra Kelly, Rigoberta Menchú o Doroty Day, o acadèmics com Johan Galtung, Gene Sharp o Elise Boulding. Totes elles i ells destaquen que la desobediència i la no cooperació són les millors armes per a oposar-se a una força militar atacant, invasora o violadora dels drets humans.

El procés de militarització que està darrere de les propostes d'implantar l'SMO o d'augmentar la despesa militar, com han indicat destacats líders europeus (Ursula von der Leyen, Kaja Kallas, Boris Pistorius, Mark Rutte i altres), ha de ser acceptat perquè la seguretat militar és més important que el benestar social. I, per tant, com han declarat alguns d'ells, s'han d'acceptar retallades en l'Estat de benestar (salut, educació, pensions i serveis socials). Davant d'aquestes demandes que ataquen el sistema de benestar que, encara que precari, s'ha anat construint a través de moltes lluites socials a Europa després de la Segona Guerra Mundial, molta de la ciutadania pot argumentar que es tracta d'un atemptat contra el benestar de la població i, davant d'això, recórrer a l'objecció de consciència per a evitar la implantació de l'SMO i l'augment de la despesa militar.

L'actual procés de militarització i rearmament està basat en el militarisme, que s'ha de definir com un sistema de valors que justifiquen l'ús de la força armada per a abordar o resoldre conflictes per la via militar mitjançant la dissuasió, l'amenaça o, arribat el cas, l'eliminació d'aquells que es perceben com a enemics. En aquest sentit, el militarisme es converteix en una ideologia que pretén incidir en tots els àmbits de la societat, amb especial atenció sobre el règim polític, perquè els valors militars prevalguin per sobre dels de caràcter civil.

En aquesta situació es troba la població europea i espanyola. I davant d'aquest atac als principis morals que regeixen moltes consciències de la ciutadania s'ha d'apel·lar a l'objecció fiscal a la despesa militar i a la insubmissió al servei militar obligatori. Apel·lant a l'argument que l'alternativa als conflictes entre estats no és el militarisme sinó la distensió que condueixi a la cooperació i a la coexistència pacífica.

Pere Ortega
Centre Delàs d'Estudis per la Pau

La festa del barri

Tornar a la rutina després de les vacances d'estiu s'assembla una mica a un dilluns llarg. El setembre arriba amb la motxilla plena de bones intencions i, al mateix temps, amb la mandra de qui ha de tornar a engegar el motor. Comencen les escoles, arriba la Diada, s'acosta la Mercè i, a l'horitzó, s'albira la nostra festa major que ens retorna a allò de cada dia, a allò que ens fa sentir part d'un lloc.

La festa major de l'Esquerra de l'Eixample fa barri. I no ho fa només perquè les entitats que la preparen i hi col·laboren siguin d'aquí, que també. Fa barri perquè, enmig d'una ciutat tan gran, de sobte reconeixes cares que t'acompanyen des de fa anys. Algunes fa temps que no les veies. Amb d'altres has compartit voreres, cues al mercat o l'escola. Potser no hi has parlat mai, però formen part del paisatge que et fa sentir a casa.

En un món i una ciutat on la tendència és que tot sigui uniforme, on les botigues de sempre deixen pas a franquícies idèntiques a les de qualsevol altre racó del món o on és més fàcil trobar una empanada argentina que una escudella, tenir una festa nostra i ser capaços de mantenir viva aquesta tradició té molt de valor. Em ve al cap aquell poblet de la Gàl·lia d'Astèrix, el que resisteix amb tossuderia i bon humor.

Nosaltres també resistim, a la nostra manera. La festa ens connecta amb el que hem estat, ens recorda qui som i ens empeny endavant com una comunitat viva, organitzada i atenta a les necessitats del barri i de la seva gent.

No sabria dir si és una sort o un senyal preocupant que gaudir de la festa major hagi passat a ser, en part, un acte de reivindicació. Una manera de defensar allò més petit, més bàsic i més nostre. En contraposició amb la Mercè, en què tot i la bellesa i l'interès de molts actes, acabem sent un espectador anònim més enmig de la gentada; a la festa major del barri, en canvi, tenim cara, tenim nom i tenim una història compartida. Ens saludem. Ens reconeixem. Cada acte és una excusa per sortir de casa i trobar-se amb veïns i veïnes de tota la vida i conèixer-ne i integrar-ne de nouvinguts.

Per a mi, alguns dels millors moments de l'any passen justament durant la festa major. De l'any passat, recordo amb especial estima preparar els petits de casa per anar al correfoc infantil. Baixar Villarroel avall fins a la Nit de Tapes del Mercat del Ninot i, pel camí, anar topant amb antics companys d'escola, amb veïns i amb els botiguers del mercat en un entorn de festa i celebració. Seure a fer un mos mentre algú t'explica com li ha anat l'estiu. Això és fer barri. És tenir festa major de poble, amb tot el que això té de bo, al bell mig de la ciutat.

Res d'això no passa per art de màgia. Al darrere hi ha moltes hores de gent voluntària, d'entitats i de comerços que hi posen ganes, temps i, sovint, diners de la pròpia butxaca. Val la pena tenir present aquesta feina i donar les gràcies a qui la fa. I encara millor, val la pena que ens hi acostem, que hi donem un cop de mà o que, com a mínim, omplim els actes amb la nostra presència, que ja és una bona manera d'ajudar. Perquè una festa, al capdavall, la fan les persones que hi van, i com més siguem, més nostra serà.

Per això, aquests dies de setembre, abans que el dilluns llarg ens empassi del tot, val la pena sortir al carrer, baixar a la plaça, retrobar la gent i celebrar que tot això, encara, és casa nostra. Ens hi veurem.

Jordi Oliver i Solà

Compromís amb el barri i el comerç local

Des de la **Clínica Dental Dra. Mireia Espinosa** ens agradaria aprofitar aquest espai per presentar-nos i compartir la nostra manera d'entendre l'odontologia amb els veïns i professionals del barri.

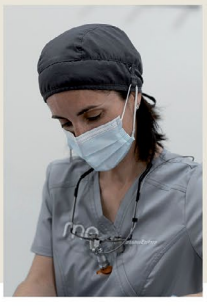
Amb més de **25 anys** de trajectòria, el nostre projecte es basa en oferir una odontologia de qualitat, propera i basada en la confiança. Al llarg dels anys hem anat incorporant noves tecnologies i tractaments avançats, amb l'objectiu de millorar tant els resultats clínics com l'experiència dels nostres pacients.

A la nostra clínica treballem amb un equip multidisciplinari, on cada àrea de l'odontologia està atesa per professionals amb formació específica en la seva especialitat. Això ens permet oferir una visió integral de la salut bucodental i plantejar tractaments personalitzats adaptats a les necessitats de cada persona.

Com a part del comerç i la vida del barri, valorem especialment la proximitat amb els professionals i negocis locals. Per aquest motiu, hem volgut impulsar una iniciativa pensada per a **treballadors i propietaris de comerços** de la zona, oferint algunes facilitats i condicions especials que tinguin en compte el ritme i les exigencies del dia a dia del petit comerç. En el marc d'aquesta iniciativa oferim:

- 5% de descompte en tractaments d'implantologia, ortodoncia i estetica dental.
- Flexibilitat horària en les cites.
- 50 € de descompte en tractaments de blanquejament dental.
- Primera visita i ortopantomografia (OPG) gratuites.
- Finançament fins a 24 mesos sense interessos.

El nostre **objectiu** és continuar sent una clínica de referència, combinant experiència, tecnologia i tracte proper, i seguir cuidant la salut bucodental de les persones que formen part d'aquesta comunitat.

Clínica Dental Dra. Mireia Espinosa
Gran Via de les Corts Catalanes, 535, 2n 4a
08011- Barcelona
Telèfon fixe: 934545682
Telèfon mòbil: 636879510
consulta@clinicamireiaespinosa.com

me MIREIA ESPINOSA CLÍNICA DENTAL

Paraules per a un barri que canvia

A l'Esquerra de l'Eixample, els noms dels carrers ens remeten a la història, a la nostra història: Comte d'Urgell, Muntaner, Entença, Aribau, Enric Granados, Casanova... Són noms que ens suggereixen arrelament, memòria. Tanmateix, el barri real no és un espai immutable ancorat al passat; és un espai dinàmic, de transformació, de canvi. I cada canvi comporta noves paraules que busquen descriure allò que abans no existia.

Parlem avui, en aquest article, de terminologia urbana, d'aquelles paraules que serveixen per anomenar aspectes diversos de la ciutat i que, alhora, reflecteixen la manera com els interpretem.

Qui havia de dir als primers veïns del barri, ara fa més o menys 150 anys, que avui hauríem de parlar de realitats que fan fora de casa les persones que sempre han viscut aquí (**gentrificació**)? Que hauríem de viure en la pròpia pell l'**especulació immobiliària**? Que hauríem de donar nom a un procés que transforma la ciutat pensant només en atraure turisme (**turistització**)?

Aquests mateixos veïns primigenis quedarien desconcertats que a l'Esquerra de l'Eixample els projectes de **cohabitatge** ('modalitat d'habitatge de gestió col·laborativa, sovint familiar, que combina l'ús d'apartaments privats i espais compartits que fomenten la cohesió i la vida comunitària') no siguin per a tothom. En canvi, han sorgit com bolets **espais de cotreball** per donar resposta a noves necessitats laborals.

Probablement estarien cofois de la **infraestructura verda** que s'ha anat generant ('xarxa estratègica d'espais naturals i seminaturals amb característiques ambientals pròpies dissenyada i gestionada per oferir una àmplia gamma de serveis ecosistèmics') a través dels **eixos verds** ('vies pacificades amb presència elevada de vegetació que tenen l'objectiu de funcionar com un espai de convivència') i les **superilles** ('conjunt urbà d'illes de cases adjacents que s'agrupen formant una unitat, dintre del qual la circulació de vehicles de motor no està permesa o bé està regulada per unes condicions diferents de la resta de la ciutat').

Però encara hi ha feina per fer: tot i els **carrils bici**, hem de continuar treballant en **mobilitat sostenible** (per traslladar-se de manera eficient i amb el mínim impacte sobre el medi), **micromobilitat**, **conducció eficient** o **transport sostenible**. I, sobretot, hem de continuar lluitant pel **dret a la ciutat**, el dret de les persones a gaudir d'un espai col·lectiu per desenvolupar tots els àmbits de la seva vida.

El barri és viu i negocia constantment entre la memòria i el canvi, i en aquest diàleg permanent les paraules justes ens aplanen el camí. No deixeu de consultar-les al web del TERMCAT (www.termcat.cat).

Centre de Normalització Lingüística de Barcelona

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
CNL DE BARCELONA
Delegació de l'Eixample
www.cpnl.cat
eixample@cpnl.cat
934 512 445
Calàbria, 66, 2n
08015 Barcelona

SAL | Servei d'Assessorament Lingüístic

+50 ANYS DE LLUITA
PELS EQUIPAMENTS DEL BARRI
Escoles, 0-3, CAP, residències de gent gran, habitatge social, espais verds, institut.

Esquerra de l'Eixample
Associació de Veïnes i Veïns
Calabria, 262
Tel: 93 453 28 79
avvee2013@gmail.com
http://www.avvee.org

Campanya tradició/cultura. producte i mercat

El Mercat del Ninot hi trobareu producte fresc, de qualitat i de temporada.
Recuperem les tradicions i aquells productes que ens representen a cada època de l'any.
Visiteu també les parades exteriors on trobeu aquella moda, complements, estris per la llar i molt més.

CONTACTE

- Punt d'informació: 93 323 49 t09
- Servei a domicili: 93 453 03 60
- Correu electrònic: info@mercatdelninot.com

ON

Carrer de Mallorca, 133-157
08036 Barcelona

Horaris
Mercat alimentari
De dilluns a divendres, de 8 a 21 h.
Dissabte, de 8 a 18 h.

Parades exteriors
De dilluns a divendres, de 9 a 20 h.
Dissabtes de 9 a 14 h.

El porc, la seva carn i els avantatges de consumir-ne

La majoria de nosaltres hem sentit algun cop allò que es diu del porc: **"Del porc, se n'aprofita tot"**, tot referint-se que no es llença res; fins i tot, dels pèls en fan pinzells i amb les tripes, embotits, etc.

En general, però, no es comenten les grans qualitats i avantatges alimentaris que ens proporcionen les seves carns i despulles, les quals permeten crear unes menges senzilles, d'elevats beneficis per al cos humà, i amb un gran poder alimentari i vitamínic.

Els comerciants dels mercats municipals són els professionals a qui millor podem consultar el tipus de producte que més ens convé per a la nostra alimentació. Amb el seu assessorament, podrem fer la millor elecció del producte i la compra més adequada.

Tot seguit explicarem breument les diferents races del porc, la procedència, el tipus de criança, l'especejament i el nom dels talls que trobem a l'hora de comprar en botigues especialitzades o en mercats municipals. Per acabar, farem referència a algunes de les seves propietats nutricionals.

Races del porc més conegudes i procedència

En general, parlarem del **porc blanc** i del **porc negre**.

Porc blanc

És el que podem anomenar el porc de tota la vida. Amb aquesta terminologia es coneixen majoritàriament les diferents races del nostre país, que són de creixement ràpid i amb una carn de bona qualitat, especialment recomanables per al consum diari. Aquesta mena de porc té la pell clara i rosada, tot i que n'hi ha algun amb taques negres. Les races més conegudes són les següents:

- **Large White (Yorkshire) –** Origen: Regne Unit. Bona qualitat de carn i excel·lent equilibri de greixos.
- Landrace – Origen: Dinamarca. Preferit per la seva carn magra i excel·lent per a la cria de lletons (garrins).
- Pietrain – Origen: Bèlgica. Reconegut per les seves taques negres, gran productor de carn magra (poca infiltració de greix).
- Duroc – Origen: EUA. De color vermellós amb carns amb bona infiltració de greixos. El color de la carn és més fosca que les anteriors, disposa d'una alta infiltració de greix, amb un resultat gastronòmic d'elevat sabor i melositat.

Porc negre

Parlarem en general del porc ibèric, que és el que té més reconeixement entre les races espanyoles. El de més puresa és el que s'obté a partir d'un mascle i una femella ibèrics. Dins d'aquesta gran família, en citarem alguns dels de més renom i qualitat, com ara:

- El porc negre ibèric d'origen extremeny. Destaca per la seva envergadura, potes fines i baix contingut en greixos. Criat bàsicament a l'aire lliure en plantacions de roures i alzines on troben les glans per alimentar-se.
- El porc negre mallorquí, es pot considerar una raça autòctona de les illes Balears. Són objecte d'una criança especialitzada, ja que basen la seva alimentació en cereals, figues, figues de moro i pastures. Són utilitzats principalment per fer-ne la famosa sobrassada de Mallorca i la preuada porcella, com plat a tradicional d'aquelles contrades. A més, el greix obtingut de les seves carns, conegut com a *saïm*, és altament qualificat, apreciat i usat per elaborar les típiques ensaïmades.

Parts del porc

Tot seguit descrivim algunes de les parts més notòries, de les més de vint en què es divideixen les canals de porc ibèric, i que podem trobar al mercat municipal:

- Ventall ibèric, envolta les costelles. Tallat a filets fins és ideal per a la brasa.
- Agulla ibèrica, de la part superior del coll. És una carn molt treballada i s'acostuma a cuinar com les galtes. Els resultats són altament saborosos.
- Presa ibèrica, es troba sobre l'espatlla. De forma ovoide, disposa de greix intramuscular que li dona un gran sabor. Ideal per fer-la rostida.
- Galta ibèrica, s'extreu de la part inferior de la mandíbula. És molt sucosa gràcies al seu greix intramuscular. Es fa guisada o a la graella.
- Llom de porc ibèric. Peça noble del porc, juntament amb el pernil i la paleta.
- Ploma ibèrica, de forma triangular, situades a la part posterior del llom. Són de mida petita, amb una textura excel·lent i molt gustoses.
- Cansalada ibèrica i papada ibèrica. Són les dues parts més greixoses de l'animal amb una petita part de carn. Tenen un gran sabor i són molt apreciades per fer a la brasa. Es poden consumir en fresc, salades o curades.
- Secret ibèric, es troba a la part interna del llom i a prop de les potes davanteres, on hi ha l'aixella de l'animal. Les seves vetes de greix li proporcionen una textura i una melositat excel·lents. Pot cuinar-se a la graella.
- Filet de porc ibèric, és la part més apreciada per la majoria dels consumidors. Cada porc en té dues peces i la seva textura i sabor permeten elaborar una gran llista de receptes culinàries.
- Les despulles:

– Peus de porc, guisats de diferents maneres ens aporten una gran quantitat de gelatines que afavoreixen les articulacions.
– Careta i morro, ideal per fer a la graella.
– Espinada, orella i cua, apreciades per fer-ne brous.
– Ronyons, per als típics ronyons al xerès.

Beneficis nutricionals de la carn de porc

- És un aliment versàtil amb excel·lents opcions per a una dieta equilibrada. És rica en proteïnes: una ració de llom de 125 g aporta uns 30 g de proteïna.
- Els talls magres com ara el llom, el filet i l'espatlla tan sols presenten entre un 2 i un 11 % de greix intramuscular. La major part del greix en la carn de porc és subcutani i es pot eliminar fàcilment.
- Per a una alimentació saludable, es recomana prioritzar els talls magres i cuinar-los a la planxa, al forn o guisats amb verdures.
- La carn de porc és una font natural d'energia gràcies a l'aportació de vitamines del grup B que ajuden a reduir la fatiga, alhora que contribueix a la millora cardiovascular. És recomanable consumir-ne tres o quatre racions de 125 g a la setmana dins d'una alimentació variada.

Mercat del Ninot

Des del record

El passat dia 20 de maig ens va deixar la nostra companya i amiga Rosa Alabart.

Aquesta notícia ens va colpir a totes i tots els companys de l'associació que la vam conèixer i van treballar amb ella, la Rosa era una persona extraordinària i quan perdem una persona, com ella, quin gran dolor al cor en rebre la notícia.

Aquests dies, d'ençà que els seus nebots em van comunicar la seva mort, hi he pensat molt amb la Rosa i he anat desgranant tants records que tinc de la seva amistat al llarg de tants anys que ens vàrem relacionar gairebé diariament.

No recordo exactament quan ens varem conèixer, però seria molt a primers dels anys 80, quan l'Associació de veïns començava a caminar amb pas ferm.

Des de l'inici teníem la Carme Martí que ens feia les feines de la secretaria, anys després per motius de salut ho va tenir deixar i vam començar a buscar algú per a substituir-la. Havia de ser una persona disposada a treballar totes les tardes, de 19.00 a 21.00 h. Hauria de portar la secretaria i atendre als veïns per un sou practicament simbòlic. Va ser la seva germana l'Anna que ens va proposar a la Rosa. Quina troballa!! Inmediatament es va adaptar a l'Associació com si hi hagués estat tota la vida, impecable amb la seva feina, tractava als veïns que venien a informar-se amb una amabilitat extraordinària, i ella derivava a les diferents vocalies als veïns per intentar solucionar els problemes que plantejaven. Però el més importat és que en "un tres i no res" va ser una activista més de la nostra associació, malgrat que ella vivia al barri de la Ribera, sempre vàrem poder comptar amb ella, sempre hi era.

Personalment, aquests dies he pensat molt amb la Rosa amiga La Rosa i jo vam connectar molt ràpid, quan la vaig conèixer. Em va admirar ella i la seva manera de viure. Era una dona lliure, moderna, treballadora, independent, intel·ligent, i molt, molt bona dona. Ens vàrem fer molt amigues. Quants records de treball pel barri però també de festa.

M'agradava molt com vivia en aquell pis preciós del born, mentre la majoria de les companyes estavem casades i amb fills petits, teníem la nostra feina professional, la nostra militància política i l'activisme veïnal, ella era una dona lliure, no tenia parella, sempre algun noviet que duraven poc. Era una artista que es guanyava la vida fent el que més li agradava, feia tapissos i també projectes de decoració també amb això era més lliure que la resta.

Cada setmana, quan acabàvem la junta anavem a sopar a "Casa Jaime" o al "Hermanos Nájera", quina colla!! Quants records d'aquells sopars... encara voliem arreglar el món... i després copes i festa... En Sergi Pàmies, company de l'Associació sempre explica que de fet ell venia a les juntes per la que muntàvem després!!

Molts anys juntes, moltes vivències i una molt bona amistat.

Amb la Rosa, al llarg dels anys, vàrem continuar mantenint una molt bona relació, ens veiem de tant en tant, però no amb la intensitat d'anys passats.

La raó és que un bon dia la vida de la Rosa va fer un tomb meravellós; va conèixer el gran amor de la seva vida, en Josep Maria Forn, i a partir d'aquell moment a ell lii va dedicar tota la seva vida, mai la havia vist tan feliç. Encara recordo el dia que ens el va presentar en un sopar a casa seva. Estava tan contenta, tan enamorada, que totes nosaltres vàrem estar encantades de la vida de perdre-la una mica.

Aquests són alguns dels records, només alguns, que aquests dies m'han acompanyat i m'han fet pensar que ella. La Rosa ha estat una de les persones que han passat per la meva vida que recordaré sempre.

Descansa en pau Rosa, has estat un dona extraordinàriament lliure que fins i tot has decidit lliurement quin era el moment per morir.

Et guardo un raconet en el meu cor, on hi seràs sempre.

Trini Capdevila

Comiat de Rosa Alabart

El text següent ens el van fer arribar els nebots de la Rosa, Xavier i Jordi Salvat, i amb el seu permís el publiquem.

Avui hem dipositat les cendres de la meva tia Rosa al peu d'un arbre acabat de plantar.

Us comparteixo el text que hem llegit allà i que resumeix molt bé l'aprenentatge que hem adquirit aquests darrers sis anys.

M'agradaria molt que el llegíssiu. Una abraçada.

Bona tarda a tothom,

El 3 d'octubre de 2021, amb la mort d'en Josep Maria Forn, la Rosa va sentir que es quedava sense motius per viure. Fins llavors, el Jordi i jo havíem tingut poc vincle familiar amb ella; amb prou feines ens vèiem una vegada a l'any. Però la vida, de vegades, ens col·loca al lloc on hem de ser. A partir d'aquell moment ens hi vam haver de posar de ple.

De seguida va ser evident que la Rosa tenia dificultats per valdre's. El Jordi, fidel a una promesa i a la petició que ens va fer la nostra mare poc abans de morir, es va convertir en el seu suport principal. Junts vam viure mesos durs, d'ingressos hospitalaris, d'estabilització i de l'adaptació a la residència Geros. Van ser temps d'un seguiment intens i freqüent, en què el lligam i la implicació emocional amb ella es van fer més forts.

Des d'aquells primers dies d'octubre de 2021, la Rosa només demanava una cosa: poder acabar la seva vida de manera digna. Però el camí va ser molt més lent i feixuc del que hauria estat desitjable.

El Jordi va ser el primer a moure fitxa signant amb ella el testament vital. Després, tots dos vam demanar informació a l'Associació per al Dret a Morir Dignament. La resposta, d'entrada, va ser descoratjadora: ens van dir que els motius de patiment de la Rosa, basats en la depressió i la demència, no s'incloïen habitualment en els supòsits per a l'eutanàsia. Però la Rosa ho tenia clar. Ho demanava de manera insistent, de vegades amb calidesa, de vegades amb la contundència de qui sap el que vol.

L'inici del canvi va ser el maig del 2025. Recordo perfectament el dia que vam omplir la sol·licitud amb el metge de la residència. La Rosa estava exultant d'alegria. Però després va venir una llarga espera. La sol·licitud va arribar als despatxos del CAP Manso i vam topar de cop amb la crua realitat: sembla que allà no hi havia cap metge que no fos objector de consciència. No ens vam rendir. Vam seguir lluitant fins que l'oficina del PRAM ens va escoltar. A finals de març, en la valoració psiquiàtrica, recordo com la Rosa es va mostrar serena, ferma i totalment convençuda de la decisió.

El final de la història ja el sabeu tots: el passat 20 de maig, a quarts de sis de la tarda, la Rosa va morir feliç. Contenta i enormement agraïda fins a l'últim minut.

La Rosa pertanyia a una generació de dones pioneres. Dones que tota la vida van haver de lluitar per obrir camins i tenir veu pròpia. I ella va ser pionera fins a l'últim moment: va ser capaç d'aconseguir que s'apliqués la llei d'eutanàsia a un cas de patiment mental, un fet molt poc habitual fins ara. Ha estat fidel a aquest esperit combatiu fins a l'últim alè, convertint el seu propi comiat en un acte de llibertat i dignitat.

Avui la seva història ens deixa una lliçó: cal normalitzar el patiment mental com un dolor tan vàlid i dur com el físic. I cal seguir lluitant perquè la mort digna sigui un dret real per a tothom, sense importar l'entorn o els recursos de cadascú. Deixem que cadascú decideixi quan el patiment ja és insuportable.

Per acabar, volem donar les gràcies:

A l'Ingrid, la Cristina i el doctor Josep Maria, de la residència Geros, per gestionar tot el procés de l'eutanàsia amb una humanitat exemplar des del primer moment.

A tot el personal de la residència que n'ha tingut cura amb tant d'amor aquests darrers anys.

I a en Jaume i tota l'altra gent que en va tenir cura abans del seu ingrés a la residència.

Rosa, te'n vas anar contenta. Nosaltres ens quedem en pau sabent que has aconseguit la llibertat que tant desitjaves. Que la terra et sigui lleu.

MOMENTS DE L'ASSOCIACIÓ...

Penúltima reunió de Junta abans de l'estiu

Dinar de germanor del grup de passejades de l'AVVEE

SAFTI
Inmobiliaria

Vende tu propiedad con estrategia
no con suerte

Mika Lasne

Valoro tu propiedad gratis

Más de 86 propiedades vendidas

(+34) 646 29 67 15 mika.lasne@safti.es

Els propers mandataris

Sempre m'ha fascinat la desfilada dels infants de les escoles bressol agafats a una corda quan van cap a la piscina, conduïts per les cuidadores; la veritat és que fa la sensació que són conduïts cap a un futur incert. Tots van uniformats amb el mateix xandall, com si fos l'esquadró dels futurs mandataris. Caminen amb passes vacil·lants, aferrats a uns nusos que són l'única garantia per mantenir-se drets.

Els primers, sorpresos, reben els somriures dels vianants i els seus ulls els tornen agraïts l'espurna de la innocència. Cap al mig, abrigats pels companys, hi van els més febles, amb les carones congestionades per uns sanglots d'enyorança, busquen la mare en cadascuna de nosaltres. Els últims, els més agosarats, empenyen perquè no s'aturin i xisclen contents perquè porten l'eina més preuada: el xumet! El porten orgullosos com si fos el primer trofeu que han aconseguit en un camí ple d'obstacles que ells, ben segur, hauran d'esmenar.

Emi Sánchez

Records

La trobada

Havíem quedat en un punt concret de l'avinguda Maria Cristina, sense adonar-nos que aquell dia s'hi celebrava una efemèride de les tantes que es fan en aquest lloc. Era impossible trobar-nos, estava ple a vessar. Com vaig poder, em vaig fer pas entre la gent i vaig pujar a una de les passarel·les que comunica l'avinguda amb les fonts.

Els meus ulls el buscaven: estava segura que la seva presència destacaria entre la multitud, i així va ser. El vaig veure, neguitós, contrariat, no li agradaven les massificacions, la seva mirada em buscava amb deler. Quan no estava a prop meu, se sentia desolat: eren molts anys de convivència i ens havíem acostumat a fer-nos costat. Set dies eren massa per no tenir-nos a prop.

Els meus braços voleiaven i el meu amor espurnejava dels meus ulls com rajos que volguessin atrapar-lo. Com l'estimava, i com l'havia trobat a faltar! El vaig cridar sense cridar i va sentir-me sense sentir. Tot va emmudir, tot es va aturar, només les nostres mirades parlaven, reien, i es fonien en una abraçada.

Emi Sánchez

Si vols conèixer la Vocalia de Cultura i Participació, ens trobem cada primer dijous de mes a les 18.30 h al local de l'Associació.

CORSETERIA, LENCERIA, BAÑO Y MEDIAS
PIEDAD
Horario de mañanas de 10 a 2 h.
Tardes de 4 a 8 h. Sabados de 10 a 1.30 h
Calàbria 195 - 197, bajos
(entre Mallorca y Provença)
Tel. 93 405 24 24 · 08029 Barcelona

cont@DRET
assessorament jurídic, fiscal i comptable
www.contadret.com
C/ Rocafort, 193-197, esc. A ent. 1ª
08029 Barcelona
T 93 363 27 94 • F 93 363 29 52
info@contadret.com

Farmàcia
Sònia Varela i Rodríguez
Montserrat Varela i Rodríguez
Nutrició Infantil · Fórmules Magistrals
Anàlisis Clíniques · Dermofarmàcia
Dietètica · Homeopatia
Veterinària · Ortopèdia
Rosselló 37 (metro Entença)
Tel./Fax 93 430 77 25

Provença
Forn artesà i familiar
Us esperem!!
Vine a tastar els nostres pans!!
Provença, 69 - 08029 Barcelona
93 605 75 23 - 615 11 76 39
www.fornprovenca.cat

IRIS
TEIXITS IRIS
CONFECCIÓ DE
• Tapiceries
• Cortines
• Edredons
• Cobrellits
• Capçals
• Estors
Villarroel, 161
(enfront mercat del Ninot)
08036 Barcelona
HOSPITAL CLÍNIC Telf.: 93 453 39 70

des de 1932
esmar
MERCERIA
C/ Entença 122
08015 Barcelona
932 263 547
630 450 995
merceriaesmar@gmail.com

TASTEM
TAPES & RESTAURANT
Carrer Provença 88, Barcelona
Tel.: 936 815 179

Farmàcia
F. LLAMBÍ
Centre d'específics
• Tractaments
Fórmules – Laboratori
• Dermatologia, endocrinologia
• Medicaments genèrics
• Dermofarmàcia
Provença, 71 - Barcelona 08029
Tel. 93 430 04 11/93 439 20 11 - Fax 93 419 35 29

El nou Pascual
Cervecería-Restaurante
C/Calabria 254
08029 (BCN)
Tlf:93 430 50 95
restaurante.pascual1219@gmail.com

CD
SUMINISTROS INFORMÁTICOS, S.A.
desde 1989
papeleria@suministrosinformaticos.net
C/ del Rosselló 40 - T. 934 100 321
www.pidoyo.com

coses de casa
COSES DE CASA
c/Còrsega, 103
08029 Barcelona
T. 934 210 322
M. 650 885 953
hola@cosesdecasa.com

MERRICAT
La teva llibreria de l'Esquerra de l'Eixample
- Clubs de lectura per a adults
- Clubs de lectura per a infants
- Contacontes
- Presentacions
C/ del Rosselló 55 Local 2
Tel. 931 98 77 63
@merricat_llibreria

Si està interessat a publicar un anunci en la nostra revista, contacti amb nosaltres a través de:
e-mail: revistaavvee@yahoo.es
Telèfon: 934 532 879

Francisco Candel

Francisco (Paco) Candel Tortajada (1925-2007) va néixer al Racó d'Ademús (València), fill d'una família humil que va venir a Barcelona a buscar feina en les obres de l'Exposició Universal de 1929. A l'arribada es van establir en una barraca de Can Tunis durant uns tres anys i, posteriorment, van anar a viure a les cases barates del mateix barri. El seu pare va treballar de picapedrer a la pedrera del Morrot a Montjuïc i més endavant va exercir de sagristà a la Parròquia de la Mare de Déu de Port, al carrer de Sant Eloi. Durant la Segona República, Paco Candel va estudiar al grup escolar del barri i es va convertir en un bon lector. Als 14 anys comença a treballar en feines diverses fins que agafa una tuberculosi; en aquell moment, decideix dedicar-se a l'escriptura.

Va ser l'escriptor de la novel·la fundacional de la literatura de la perifèria a Espanya: *Donde la ciudad cambia su nombre*. El fet que el seu pare estigués a la sagristia de la parròquia del barri el va ajudar a conèixer de prop la immigració, els problemes de la gent, els capellans progressistes, la mestra, el metge..., fins al punt que en va fer una descripció molt real; les persones del barri, amb els sobrenoms que tenien, eren els mateixos protagonistes del llibre. Ell va pensar que els seus veïns mai arribarien a llegir el llibre, però se'n van assabentar i el volien linxar, uns perquè els hi havia posat i d'altres perquè no hi estaven inclosos. El seu pare el va haver d'amagar uns dies a la sagristia i després ell mateix va anar a disculpar-se amb els interessats. Aquest llibre, que es va publicar l'any 1957, es va fer molt popular i va tenir un èxit inesperat, tant que malgrat que havia passat la censura, els policies de la brigada politicosocial van retirar el llibre dels quioscs i de les llibreries; hi va haver llibreters que el van amagar i l'editor Josep Janés en va fer una edició clandestina, que es va vendre de sotamà.

Candel té una obra literària extensa, d'uns 55 llibres, i moltes col·laboracions en la premsa escrita.

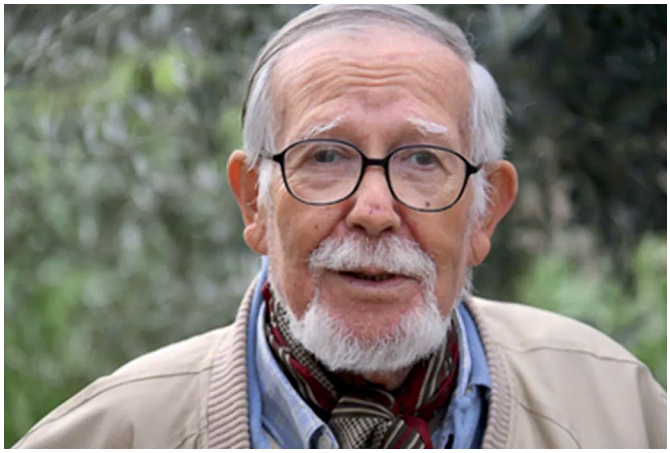
La seva trajectòria cívica i política està marcada pel compromís amb els més desfavorits i amb la voluntat d'integració dels immigrants. L'any 1977 va ser elegit senador per la candidatura d'Entesa dels Catalans, i el 1979 fou elegit regidor per la candidatura del PSUC a l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, on va ocupar la regidoria de Cultura. Una nota destacada en la seva personalitat és que ell sempre va voler viure al seu barri de perifèria.

Durant la seva trajectòria, va obtenir els premis següents: 1997 Premi d'Honor Lluís Carulla; 1983 Creu de Sant Jordi; 2003 Medalla d'Honor de Barcelona; 2004 Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya.

Els altres catalans

Pocs mesos després de l'èxit que va tenir la seva primera obra, va escriure un article revolucionari, "Los otros catalanes", en la revista literària *Jirafa* dirigida per l'editor Rafael Borràs, que posteriorment va ser l'esquelet del llibre que portaria el mateix nom.

Aquest llibre reflecteix les condicions de vida que tenien els immigrants procedents d'altres regions d'Espanya,

que es concentraven a la zona de Montjuïc. Els primers van arribar l'any 1929 per treballar a l'Exposició Internacional i, posteriorment, van anar venint en diverses onades fins a l'any 1960. Es calcula que va arribar a haver-hi unes 30.000 barraques a Montjuïc, malgrat que no hi ha cap cens ni cap dada administrativa que ho pugui confirmar.

En les seves descripcions, l'autor hi diferencia dos tipus de famílies: les pobres i les que patien misèria. Les pobres eren aquelles que treballaven i tenien diners per subsistir mitjanament bé: menjar, vestir, neteja bàsica i nens escolaritzats, però no tenien diners per poder accedir a un pis; la misèria comportava no tenir prou diners per cobrir les necessitats bàsiques.

El llibre té el gran mèrit d'haver estat escrit des de la frontera, sense emetre cap judici sobre les dues realitats del barri, és com si hagués dibuixat un quadre i l'hagués penjat. Tot i que Candel l'havia escrit originalment en castellà, la primera edició es va publicar en català, traduït per Ramon Folch i Camarasa.

L'obra va ser censurada per les autoritats franquistes: en un principi van fer eliminar 55 pàgines, però al final en van ser 33. L'autorització i la recomanació dels censors va ser que es podia publicar sense aquelles pàgines; en altres pàgines, van fer canviar el contingut d'alguns paràgrafs, però això no va suposar, segons l'autor, cap canvi en l'estructura principal de l'obra. El censor entenia que era un llibre de primer ordre, perquè considerava que podria tenir efectes positius per a la moral i que, d'altra banda, tampoc faria augmentar el separatisme, sinó més aviat al contrari.

Va ser el primer best-seller escrit en català, amb més de 30.000 exemplars venuts en poques setmanes després de sortir a la venda el dia de Sant Jordi de 1964. L'obra va contribuir decisivament a fer conèixer el fenomen del barraquisme entre la ciutadania.

En el club de lectura es va llegir l'edició censurada pel franquisme, però posteriorment, l'any 2008, Edicions 62 va treure una edició no censurada a càrrec de Jordi Amat i amb pròleg de Najat El Hachmi.

Lluïsa Bertran i Marquès

Club de lectura

Xerrada amb l'autora del llibre *Les set caixes*

El passat 16 de juny vam tenir la sort de comptar al nostre club amb l'escriptora Dory Sontheimer, en una xerrada i debat obert al voltant del seu llibre Les set caixes.

Una trobada per compartir, reflexionar i mantenir viva la memòria històrica. Un testimoni que es converteix en una lliçó de futur i en una crida a la tolerància, especialment entre els joves, per conèixer el passat, comprendre'l i evitar que els errors de la història es tornin a repetir.

Vocalia de Cultura i Participació

GASTRONOMIA

Recepta d'espàrrecs blancs

Ingredients:

– Un pot d'espàrrecs blancs.
– Dos ous bullits.
– Un all petit.
– Oli, vinagre, sal.
– Un rajolí de suc de llimona.

Posem tots els ingredients en la batedora a velocitat màxima perquè quedi molt desfet.

Provar per a ajustar de sal i fet!

Espero que us agradi.

Àngela Garcia
La Cuinetes

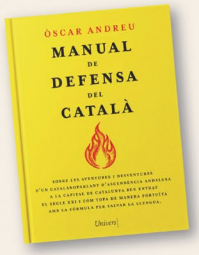

Envieu les vostres receptes a: avvee2013@gmail.com

FESTA MAJOR 2026
ESQUERRA de l' EIXAMPLE
Del 2 a l'11 d'OCTUBRE

Xerrada i presentació del llibre

MANUAL DE DEFENSA DEL CATALÀ

Amb l'autor
ÒSCAR ANDREU

DIMARTS
6 D'OCTUBRE
18.00 hores

SALA D'ACTES DE LA MODEL

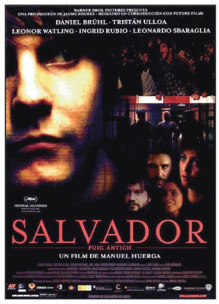
ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES
CULTURA I PARTICIPACIÓ
Districte de l'Eixample

Per a més informació visiti: www.festesesquerraeixample.org

FESTA MAJOR 2026
ESQUERRA de l' EIXAMPLE
Del 2 a l'11 d'OCTUBRE

CINEFÒRUM

VINE A LA MODEL A GAUDIR DEL CINE!
Dijous, 8 d'octubre, a les 18:00 hores

Aquest film dirigit per Manuel Huerga i protagonitzat per Daniel Brühl, es basa en el llibre de Francesc Escribano "*Compte enrere. La història de Salvador Puig Antich*".

Descriu el temps que Salvador va passar al corredor de la mort abans de la seva execució.

En el debat posterior a la projecció, comptarem amb la participació de **Magda Oranich**, advocada de Salvador.

Quan fa 52 anys del seu assassinat per ordre del dictador, és un bon moment de recordar-ho i rendir homenatge al darrer ajusticiat pel franquisme.

ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES
CULTURA I PARTICIPACIÓ
Districte de l'Eixample

FESTA MAJOR 2026
ESQUERRA de l' EIXAMPLE
Del 2 a l'11 d'OCTUBRE

HAVANERES
Amb el grup
Els pescadors de l'Escala

DIVENDRES, 9 d'octubre 20.00 h

Lloc: **Interior illa Rosa Deulofeu**

Per a més informació visiti: www.festesesquerraeixample.org

ESQUERRA DE L'EIXAMPLE
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES
CULTURA I PARTICIPACIÓ
Districte de l'Eixample

FESTA MAJOR 2026
ESQUERRA de l' EIXAMPLE
Del 2 a l'11 d'OCTUBRE

CONCERT DE CLOENDA
de Festa Major contra TOTES les violències vers les dones

SB SILVER BLUESERS

DIUMENGE
11 octubre
18.00 h

LLOC:
Enric Granados
(entre Diputació i Consell de Cent)

Organitza: Vocalia dones de l'AVVEE
PAU DE LES DONES
Amb la col·laboració: Districte de l'Eixample

VINE A VIURE AL JOAN MIRÓ

NO HI HA VIDA SI NO ET MOUS

CENTRE ESPORTIU JOAN MIRÓ

CEM JOAN MIRÓ

C/ Diputació 17
08015 Barcelona
93 423 4350
comunicacio@cejoanmiro.cat

www.cejoanmiro.cat

@cemjoanmiro

@cemjoanmiro